

ZUMAIAKO HIRI ANTOLAMENDUKO PLAN OROKORRA IDAZTEKO LANA

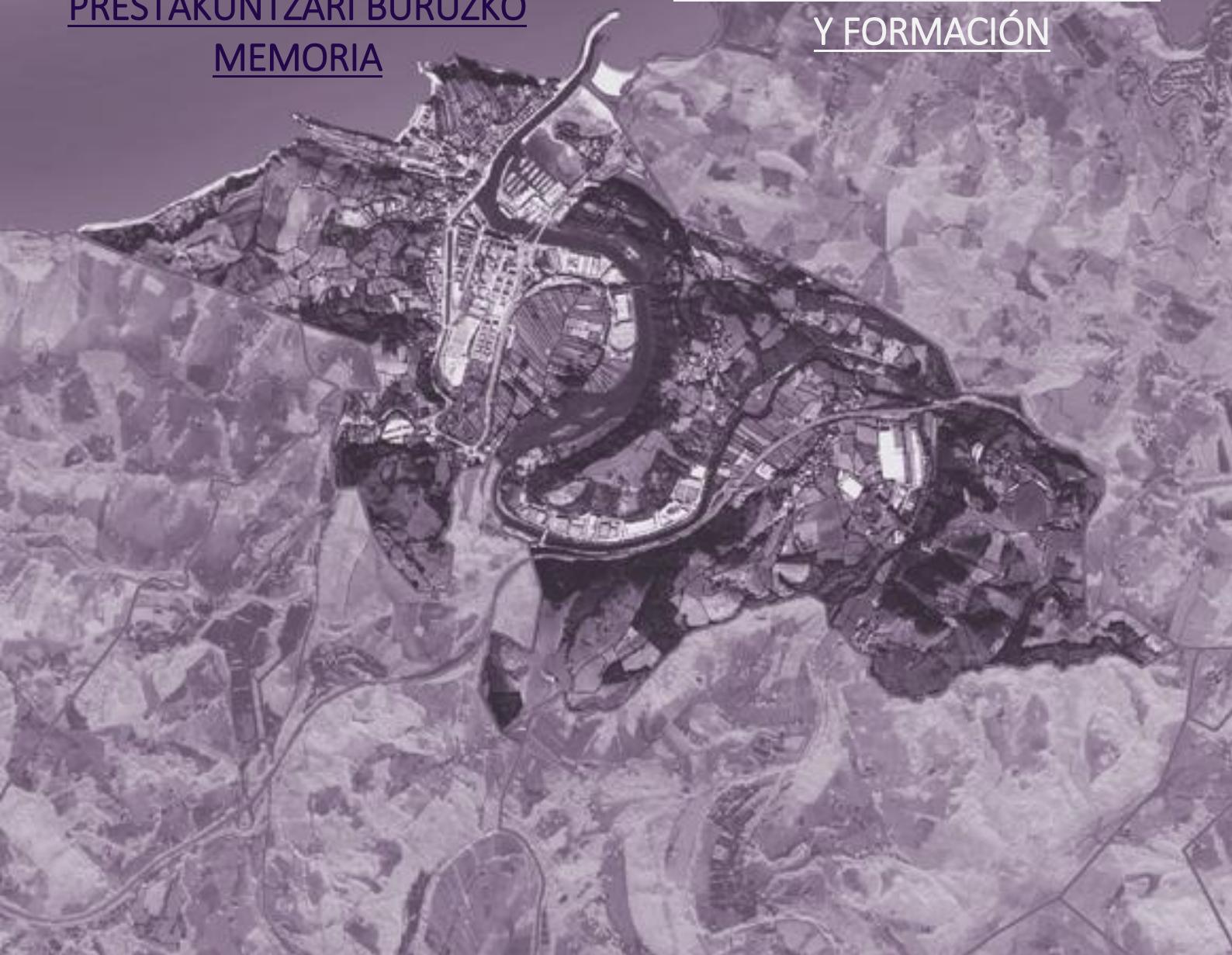
REDACCIÓN DEL PLAN GENERAL DE ORDENACIÓN URBANA DE ZUMAIA

GENERO-KUSPEGIA TXERTATZEKO LANAK

PARTAIDETZARI ETA PRESTAKUNTZARI BURUZKO MEMORIA

TRABAJOS PARA LA INCLUSIÓN DE LA
PERSPECTIVA DE GÉNERO

MEMORIA DE PARTICIPACIÓN Y FORMACIÓN

ERDU - ESTUDIO DE RENOVACIÓN Y DESARROLLOS URBANOS

Arkitekto hirigilea. Berdintasunean adituoa	Paula Amuchastegui Moreno	Arquitecta urbanista. Especialista en Igualdad
Abokatu hirigilea eta geografoa	Jesús Luis Sola Jiménez	Abogado urbanista y Geógrafo
Arkitekto teknikoa	Luis Sola Jiménez	Arquitecto Técnico
Arkitekto hirigilea	Julen Arregui Aizpurua	Arquitecto urbanista
Arkitekto hirigilea	Iker Mujika Goitia	Arquitecto urbanista

* Lan hau Zumaiako Udalak sustatu eta finantzatutako Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren (HAPOren) zati bada ere, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Plangintza, Etxebizitza eta Garraio Sailaren (Etxebizitza eta Hiri Agenda Saila, GUPO jendaurrean ikusgai dagoen unean) dirulaguntza jaso du.

*El presenta trabajo, si bien forma parte del Plan General de Ordenación Urbana(PGOU) de Zumaia promovido y financiado por el Ayuntamiento de Zumaia, ha sido subvencionado por el Departamento de Planificación Territorial, Vivienda y Transportes del Gobierno Vasco (Departamento de Vivienda y Agenda Urbana en el momento de Exposición Pública del POGU).

AURKIBIDEA:

A. AURREKARIAK ETA LAN-ESPARRUAK	9
A.1 ZUMAIAKO HIRI ANTOLAMENDUKO PLAN OROKORRAREN (HAPO) HASIERAKO ONESPENA.....	9
A.2 LAN-ESPARRUA GENERO-IKUSPEGIA Haporen Aurrerakinean Txertatzeko.....	9
 B. PARTAIDETZA ETA PRESTAKUNTZA	 11
B.1 PARTE HARTZEKO PROZESUAREN DESKRIBAPENA.....	11
B.1.1 PARTE-HARTZE PROZESUAREN HELBURUAK.....	11
B.1.2 PARTE HARTZEKO METODOLOGIA.....	11
B.1.3 PARTE-HARTZAILEAK.....	12
B.1.4 PARTE HARTZEKO PROZESUA JAKINARAZTEA	12
B.1.5 AURREIKUSITAKO EKINTZAK.....	14
Informatu eta sensibilizatzeko	14
Proposatzeko.....	15
Ebaluatzen eta lanen-jarrainpena burutzeko	15
B.2 PARTAIDETZA ADIERAZLEAK	16
B.2.1 PARTE-HARTZAILE KOPURUA ETA ERBILITAKO BIDEAK	16
B.2.2 PARTE HARTZAILEAK SEXUAREN ARABERA	16
B.2.3 PARTE-HARTZAILEAK, ADINAREN ARABERA	16
B.2.4 PARTE-HARTZAILEAK, ERAGILE MOTAREN ARABERA	16
B.2.5 PARTE-HARTZAILEAK, ARRASOIARENENGATIK	17
B.2.6 PARTE HARTZAILEAK, EGOERARENENGATIK.....	17
 C. EMAITZAK ETA EKARPENAK	 19
C.1 I. BLOKEA: HIRI-EREDUA	19
C.1.1 ANIZTASUNA ETA TRINKOTASUNA	19
C.1.2 ETXEBIZITZA ETA KOHESIO SOZIALA	20
C.1.3 II. BLOKEA: UDALERRIKO IBILBIDEAK	21
C.1.4 III. BLOKEA: ZUZKIDURAK	23
C.1.5 EKIPAMENDUAK ETA ZERBITZUAK.....	25
C.1.6 IV. BLOKEA: ZEHARKAKO GAIAK	26

D. I. ERANSKINA. HERRITARRENTZAKO BERARIAZKO HITZALDIA 27

D.1 DEIALDIA.....	27
D.2 EDUKIA.....	30
D.3 EKARPENAK.....	35
D.3.1 HERRI-EREDUA.....	35
Anitzasuna eta trinkotasuna.....	35
Etxebizitza eta kohesio soziala	35
D.3.2 UDALERRIKO IBILBIDEAK.....	35
Mugikortasuna	35
Irisgarritasuna	36
D.3.3 ZUZKIDURAK.....	36
Espazio libreak.....	36

E. II. ERANSKINA. UDAL-LANGILEENTZAKO PRESTAKUNTZA 37

E.1 DEIALDIA	37
E.2 EDUKIA	38
E.3 EKARPENAK	44
E.3.1 HERRI-EREDUA	44
Anitzasuna eta trinkotasuna.....	44
Etxebizitza eta kohesio soziala	44
E.3.2 UDALERRIKO IBILBIDEAK.....	44
Segurtasuna.....	44
Mugikortasuna	45
Irisgarritasuna	45
E.3.3 ZUZKIDURAK.....	45
Espazio libreak.....	45
Ekipamendu eta zerbitzuak	45
E.3.4 ZEHARKAKO GAIAK	46
Irudikapen sinbolikoa.....	46

F. III. ERANSKINA. EREDUARI BURUZKO PROPOSAMENAK EZTABAI DATZEKO TAILERRA 47

F.1 DEIALDIA	47
F.1.1 GARATUTAKO MATERIALA.....	49
F.2 EKARPENAK	52
F.2.1 HERRI-EREDUA	52
Etxebizitza eta kohesio soziala	52
F.2.2 UDALERRIKO IBILBIDEAK.....	52
Segurtasuna.....	52
Mugikortasuna	52
Irisgarritasuna	52
F.2.3 ZUZKIDURAK.....	52
Espazio libreak.....	52
Ekipamendu eta zerbitzuak	52

**G. IV. ERANSKINA. ETORKIZUNEAN ERAIKINAK ETA ESPAZIO PUBLIKOAK INKLUSIBOAK
IZATEKO BALDINTZEN INGURUKO TALLERRA .....** **55**

G.1 DEIALDIA.....	55
G.2 EKARPENAK.....	58
G.2.1 UDALERRIKO IBILBIDEAK.....	58
Segurtasuna.....	58
Mugikortasuna	58
G.2.2 ZUZKIDURAK.....	58
Espazio libreak.....	58
ekipamendu eta zerbitzuak	58

ÍNDICE

A. ANTECEDENTES Y MARCO DE TRABAJO	9
A.1 APROBACIÓN INICIAL DEL PLAN GENERAL DE ORDENACIÓN URBANA (PGOU) DE ZUMAIA.....	9
A.2 MARCO DE TRABAJO PARA LA INTEGRACIÓN DE LA PERSPECTIVA DE GÉNERO EN EL AVANCE DEL PGOU	9
B. PARTICIPACIÓN Y FORMACIÓN	11
B.1 DESCRIPCIÓN DEL PROCESO DE PARTICIPACIÓN	11
B.1.1 OBJETIVOS, DEL PROCESO DE PARTICIPACIÓN	11
B.1.2 METODOLOGÍA DE PARTICIPACIÓN	11
B.1.3 AGENTES PARTICIPANTES.....	12
B.1.4 COMUNICACIÓN DEL PROCESO DE PARTICIPACIÓN.....	12
B.1.5 ACTUACIONES PREVISTAS.....	14
De información y sensibilización	14
Propositorias	15
De evaluación y seguimiento.....	15
B.2 INDICADORES DE PARTICIPACIÓN.....	16
B.2.1 NÚMERO DE PARTICIPANTES Y PARTICIPACIÓN POR CANAL.....	16
B.2.2 PARTICIPANTES POR SEXO	16
B.2.3 PARTICIPANTES POR EDAD	16
B.2.4 PARTICIPANTES POR TIPO DE AGENTE	16
B.2.5 PARTICIPANTES POR MOTIVO.....	17
B.2.6 PARTICIPANTES POR SITUACIÓN	17
C. RESULTADOS Y APORTACIONES	19
C.1 BLOQUE I: MODELO URBANO.....	19
C.1.1 DIVERSIDAD Y COMPACIDAD	19
C.1.2 VIVIENDA Y COHESIÓN SOCIAL	20
C.1.3 BLOQUE II: RECORRIDOS EN EL MUNICIPIO	21
C.1.4 BLOQUE III: DOTACIONES	23
C.1.5 EQUIPAMIENTOS Y SERVICIOS	25
C.1.6 BLOQUE IV: TEMAS TRANSVERSALES:.....	26
D. ANEXO I. CHARLA ESPECÍFICA PARA LA CIUDADANÍA	27

D.1 CONVOCATORIA	27
D.2 CONTENIDO	30
D.3 APORTACIONES.....	35
D.3.1 MODELO URBANO.....	35
Diversidad y densidad	35
Vivienda y cohesión social	35
D.3.2 RECORRIDOS DEL MUNICIPIO	35
Movilidad	35
Accesibilidad.....	36
D.3.3 DOTACIONES	36
Espacios libres	36

E. ANEXO II. FORMACIÓN PARA PERSONAL DEL AYUNTAMIENTO..... 37

E.1 CONVOCATORIA.....	37
E.2 CONTENIDO	38
E.3 APORTACIONES	44
E.3.1 MODELO URBANO	44
Diversidad y densidad	44
Vivienda y cohesión social	44
E.3.2 RECORRIDOS EN EL MUNICIPIO.....	44
Seguridad	44
Movilidad	45
Accesibilidad.....	45
E.3.3 DOTACIONES.....	45
Espacios libres	45
Equipamientos y servicios	45
E.3.4 TEMAS TRANSVERSALES.....	46
Imagen simbólica	46

F. ANEXO III. TALLER DE DISCUSIÓN DE LAS PROPUESTAS DE MODELO 47

F.1 CONVOCATORIA.....	47
F.1.1 MATERIAL DESARROLLADO	49
F.2 APORTACIONES	52
F.2.1 MODELO URBANO.....	52
Vivienda y cohesión social	52
F.2.2 RECORRIDOS DEL MUNICIPIO.....	52
Seguridad	52
Movilidad	52
Accesibilidad.....	52
F.2.3 DOTACIONES.....	52
Espacios libres	52
Equipamientos y servicios	52

G. ANEXO IV. TALLER SOBRE LAS CONDICIONES PARA QUE LOS FUTUROS EDIFICIOS Y ESPACIOS PÚBLICOS SEA INCLUSIVOS .....

..... 55

G.1 CONVOCATORIA	55
G.2 APORTACIONES.....	58
G.2.1 RECORRIDOS DEL MUNICIPIO.....	58
Seguridad.....	58
Movilidad.....	58
G.2.2 DOTACIONES.....	58
Espacios libres	58
Equipamientos y servicios	58

A. AURREKARIAK ETA LAN-ESPARRUAK

A.1 ZUMAIAKO HIRI ANTOLAMENDUKO PLAN OROKORRAREN (HAPO) HASIERAKO ONESPENA

Partaidetza-prozesu hau Zumaiko Hiri Antolamenduko Plan Orokorraren Hasierako Onesprenaren barruan kokatzen da, zehazki, plan horretan genero-ikuspegia txertatzeko azterlanean.

A.2 LAN-ESPARRUA GENERO-IKUSPEGIA HAPOREN AURRERAKINEAN TXERTATZEKO

Helburua da genero-hirigintza inklusiboaren ikuspegitik kontuan hartzen diren hausnarketa-gaiei dagokienez (Memoria teknikoan azaldutakoak), udalerriaren egungo egoera, abiapuntua eta herritartasuna ezagutzea:

- I. Blokea. Hiri-eredua: aniztasuna eta trinkotasuna, etxebizitza eta gizarte-kohesioa.
- II. Blokea. Udalerririko ibilbideak: segurtasuna, mugikortasuna eta irisgarritasuna.
- III. Blokea. Zuzkidurak: espazio libreak eta ekipamenduak eta zerbitzuak.
- IV. Blokea. Zeharkako gaiak: irudikapen sinbolikoa-berdintasunezko gizarte-aitorpena, hizkuntza eta irudi ez-sexistak eta gobernantza.

Azken batean, hasierako diagnostikoa osatu nahi da, herritarren ekarpenak kontuan hartuta

A. ANTECEDENTES Y MARCO DE TRABAJO

A.1 APROBACIÓN INICIAL DEL PLAN GENERAL DE ORDENACIÓN URBANA (PGOU) DE ZUMAIA

Este proceso de participación se enmarca dentro de la Aprobación Inicial del Plan General de Ordenación Urbana de Zumaia, concretamente, en el estudio para la integración de la perspectiva de género en dicho plan.

A.2 MARCO DE TRABAJO PARA LA INTEGRACIÓN DE LA PERSPECTIVA DE GÉNERO EN EL AVANCE DEL PGOU

El objetivo es conocer el estado actual, el punto de partida del municipio y su ciudadanía respecto a las materias de reflexión que se consideran desde la perspectiva de género-urbanismo inclusivo (desarrolladas en la Memoria Técnica):

- Bloque I. Modelo urbano: diversidad y compacidad, vivienda y cohesión social.
- Bloque II. Recorridos en el municipio: seguridad, movilidad y accesibilidad.
- Bloque III. Dotaciones: espacios libres y equipamientos y servicios.
- Bloque IV. Temas transversales: representación simbólica-reconocimiento social igualitario, lenguaje e imágenes no sexistas y gobernanza.

En definitiva, se pretende completar el diagnóstico inicial en base a la incorporación de aportaciones de la ciudadanía.

B. PARTAIDETZA ETA PRESTAKUNTZA

B.1 PARTE HARTZEKO PROZESUAREN DESKRIBAPENA

B.1.1 PARTE-HARTZE PROZESUAREN HELBURUAK

Zumaiako HAPOn genero-ikuspegia txertatzeko lanetan parte hartzeak hiru helburu nagusi ditu:

- HAPOn genero-ikuspegia txertatzeari buruz INFORMATZEA ETA SENTSIBILIZATZEA, ahalik eta pertsona gehienei eta askotarikoei parte hartzera gonbidatuz.
- Diagnostikoa eta hobetzeko proposamenak KONTRASTATZEA, ikuspuntu desberdinak emango dituen parte-hartze erreala eta eraginkorra ahalbidetuz.
- Landutako gaien adostasun-maila ADOSTEA eta ikusaraztea, ikuspuntu tekniko hutsa zabalduz.

B.1.2 PARTE HARTZEKO METODOLOGIA

Planteatutako helburuak lortzeko, metodologíak ondoz ondoko hiru etapa ditu: prestakuntza eta komunikazioa, parte-hartzea eta ebaluazioa; hala ere, komunikazioa etengabea izango da prozesua amaitu arte.

Prestakuntza eta komunikazio etapan, gonbidatu beharreko eragileen mapa, prozesua egituratu zuten gaiak eta komunikaziorako eta parte hartzeko material guztia garatu ziren.

HAPOren webgunea, sare sozialak eta prentsa argitaratu ziren.

Komunikazio-estrategiak helburu bikoitza izan zuen:

- Proiektua ezagutaraztea eta HAPOn berdintasunari buruz sentsibilizatzea.
- Parte hartzera gonbidatzea.

Partaidetza-prozesu honetan erabilitako komunikazio-material guztia elebiduna izan da, eta, aldi berean, hizkuntzaren eta irudien tratamendu ez-sexista egokia bermatu da, indarreko xedapenen eta arauen arabera.

Partaidetza-etapa aurreikusitako ekintzak egitea izan zen.

Aurrez aurreko komunikazio- eta partaidetza-material guztia, bai eta material digitala ere, aurretik azaldutako hausnarketa-gaietan oinarrituta egituratzen da.

Edukiei dagokienez, egituraketa (hausnarketarako gaiak) eta identifikazio bera jarraitu da beti, erraz aurkitzeko moduan, eta, gainera, jasotako ekarpenak sintetizatu eta multzoka ondorioak atera ahal izateko moduan. Horrek komunikazioa eta ulermenaren errazten du, bai parte hartzera, bai emaitzak itzultzerakoan.

Gainera, aurreikusitako partaidetza-ekintzak hainbat formatutan gauzatu ziren (hartzailea/partehartzailea, etab.), euskarriak (analogikoa eta digitala), ordutegiak

B. PARTICIPACIÓN Y FORMACIÓN

B.1 DESCRIPCIÓN DEL PROCESO DE PARTICIPACIÓN

B.1.1 OBJETIVOS DEL PROCESO DE PARTICIPACIÓN

La participación en los trabajos para la integración de la perspectiva de género en el PGOU de Zumaia persigue tres objetivos principales:

- INFORMAR Y SENSIBILIZAR sobre la integración de la perspectiva de género en el PGOU, invitando a la participación de la mayor cantidad y diversidad de personas.
- CONTRASTAR el diagnóstico y las propuestas de mejora, facilitando una participación real y efectiva que aporte diferentes puntos de vista.
- CONSENSUAR y visibilizar el grado de consenso de los temas tratados, ampliando el punto de vista puramente técnico.

B.1.2 METODOLOGÍA DE PARTICIPACIÓN

Para alcanzar los objetivos planteados, la metodología cuenta con **tres etapas** consecutivas: **preparación y comunicación, participación, y evaluación**; si bien la comunicación será constante hasta el final del proceso

En la etapa de **preparación y comunicación** se desarrolló el **mapa de agentes** a invitar, los **temas** que articularon el proceso y todo el **material de comunicación y participación**.

La comunicación consistió en publicaciones tanto la página web del PGOU, como en sus redes sociales y en prensa.

La estrategia de comunicación tuvo un doble objetivo:

- Dar a conocer el proyecto y sensibilizar sobre la igualdad en el PGOU.
- Invitar a participar.

Todo el material de comunicación utilizado en este proceso de participación ha sido bilingüe, garantizando, a su vez, el adecuado tratamiento no sexista del lenguaje y las imágenes conforme a las disposiciones y normativa vigente.

La etapa de **participación** consistió en la realización de las **actuaciones previstas**.

Todo el material de comunicación y participación, tanto presencial como digital, se articula en base a las materias de reflexión anteriormente expuestas.

En lo que respecta a los contenidos, se ha seguido siempre una misma estructuración (materias de reflexión), de manera que resulte sencillo localizarlos y, además, se puedan sintetizar las aportaciones recibidas y extraer conclusiones por bloques, lo cual facilita su comunicación y comprensión, tanto a la hora de participar como para hacer la devolución de resultados.

Además, las acciones de participación previstas se llevaron a cabo en múltiples formatos (dinámica receptiva/participativa, etc.), soportes (analógico y digital) horarios e idiomas (bilingüe, euskera y castellano), a fin de facilitar la participación atendiendo a las distintas capacidades y dificultades así como a la disponibilidad de la

eta hizkuntzak (elebiduna, euskara eta gaztelania), parte-hartzea errazteko, hainbat gaitasun eta zaitasun kontuan hartuta, bai eta herritarren eskuragarritasuna ere.

Aurreikusitako jarduerak aurrerago zehaztuko dira, horiei dagokien atalean.

Azkenik, ebaluazio-etapa jasotako ekarpenen sintesia egitean eta emaitzen txostenia idaztean datza. Lanak ixtean amaitu zen, baina prozedura osoan zehar modu partzial eta etengabea egin zen, egindako jarduketen emaitzei dagokienez.

B.1.3 PARTE-HARTZAILLEaK

Parte-hartze prozesua Zumaiko herritar guztiei irekita egon da. Parte hartzeko bide desberdinaren bidez, prozesuak honako ekarpen hauek jaso nahi zituen:

- Zumaiko bizilagunak
- Zumaiko elkartek
- Haurrak eta gazteak
- Langileak Zumaian
- Udal teknikariak
- Udal-ordezkariak (politikariak)

Beraz, hiri-eredu inklusibo baten definizioan lan egiteko aukera emango dien udal-langileen planteamenduaren alde egiten da, herritarrek bezala, desberdintasunak ezabatzea erraztuko duen eta berdintasuna sustatuko duen hiri-eredu bat definitzeko. Horregatik, prestakuntza-saioaz gain, parte hartzeko hainbat ekintza proposatzen dira, herritarrei ez ezik udal-langileei ere zuzenduak, prozesuan duten lankidetzari eta ekarpenari jarraipena emateko eta, gainera, herritarrekiko lotura sortzeko.

B.1.4 PARTE HARTZEKO PROZESA JAKINARAZTEA

Lehen azaldu den bezala, komunikazio-estrategiak helburu bikoitza izan du:

- Proiektua ezagutaraztea eta HAPOn berdintasunari buruz sentsibilizatzea.
- Parte hartzera gonbidatzea.

Partaidetza-prozesu honetan erabilitako komunikazio-material guztia elebiduna izan da, eta, aldi berean, hizkuntzaren eta irudien tratamendu ez-sexista egokia bermatu da, indarreko xedapenen eta arauen arabera.

Profil, kolektibo, elkarreko eta, oro har, herritarrekiko komunikazioa Zumaiko Udalaren bidez (mailing-ak, sare sozialetako eta prentsako argitalpenak, Wassapeko mezuak) egin da.

Hainbat euskarritan (paperean eta digitalean) eta komunikabidean (prentsan, udalaren webgunean, sare sozialetan, mailingean) zabaltzea bilatu zen:

Komunikazio-material hau erabili zen:

- Hirigintza inklusiboari buruzko hitzaldi espezifikoak:
  - Zumaiko webgunean albiste gisa eta agendan aurkeztu zen.

ciudadanía.

Las actuaciones previstas se detallan más adelante, en el apartado correspondiente a las mismas.

Por último, la etapa de **evaluación** consiste en la síntesis de las **aportaciones** recogidas y la redacción del **informe de resultados**. La misma se terminó al cierre de los trabajos, si bien se realizó de manera parcial y constante a lo largo de todo el procedimiento, sobre los resultados de las actuaciones ya realizadas.

B.1.3 AGENTES PARTICIPANTES

El proceso participativo ha estado abierto a toda la ciudadanía de Zumaia. A través de los diferentes canales de participación, el proceso pretendía recoger aportaciones de:

- Personas vecinas de Zumaia
- Asociaciones de Zumaia
- Infancia y juventud
- Personas trabajadoras en Zumaia
- Personas técnicas municipales
- Representantes municipales (personal político)

Se apuesta, por tanto, por un planteamiento que permita trabajar también al personal municipal, al igual que la ciudadanía, en la definición de un modelo de ciudad inclusivo que facilite la eliminación de las desigualdades y promueva la igualdad. Por ello, más allá de la sesión formativa, se proponen distintas acciones de participación dirigidas y abiertas no sólo a la ciudadanía, sino también al personal municipal, para dar continuidad a su colaboración y aportación en el proceso, generando, además, un vínculo con la ciudadanía.

B.1.4 COMUNICACIÓN DEL PROCESO DE PARTICIPACIÓN

Tal como se ha explicado anteriormente, la estrategia de comunicación ha tenido un doble objetivo:

- Dar a conocer el proyecto y sensibilizar sobre la igualdad en el PGOU.
- Invitar a participar.

Todo el material de comunicación utilizado en este proceso de participación ha sido bilingüe, garantizando, a su vez, el adecuado tratamiento no sexista del lenguaje y las imágenes conforme a las disposiciones y normativa vigente.

La comunicación con los diferentes perfiles, colectivos, asociaciones y ciudadanía en general se ha hecho a través del Ayuntamiento Zumaia (mailings, publicaciones en redes sociales y prensa, mensajes de Wassap...).

Se buscó la difusión en diferentes soportes (papel y digital) y medios (prensa, página web municipal, redes sociales, mailing, ...):

El material de comunicación empleado fue el siguiente:

- Charla específica sobre urbanismo inclusivo.
  - se presentó en la web de Zumaia como noticia y en la agenda.
  - apareció en la web de la revista Guka de

- Zumaiako Guka aldizkariaren webgunean eta sare sozialetan agertu zen.
- Udal-langileentzako prestakuntza:
  - Udalaren barne komunikazioaren bidez berri-eman zen.
- Ereduari buruzko proposamenak eztabaidatzeko tailerra:
  - Zumaiako webgunean albiste gisa eta agendan aurkeztu zen.
- Etorkizunean eraikinak eta espazio publikoak inklusiboak izateko baldintzen inguruko tallerra:
  - Zumaiako webgunean albiste gisa eta agendan aurkeztu zen.
- Zumaia y en las redes sociales.
- Formación para el personal municipal:
  - Comunicación interna del Ayuntamiento.
- Taller de discusión de propuestas sobre el modelo:
  - se presentó en la web de Zumaia como noticia y en la agenda.
- Taller sobre las condiciones para que los edificios y espacios públicos sean inclusivos en el futuro:
  - se presentó en la web de Zumaia como noticia y en la agenda.

B.1.5 AURREIKUSITAKO EKINTZAK

Jarraian, Zumaiako Hiri Antolamenduko Plan Orokorean genero-ikuspegia txertatzeko aurreikusitako jarduerak zerrerendatu eta deskribatzen dira.

INFORMATU ETA SENTSIBILIZATZEKO

HAPOn genero-ikuspegia txertatzeko prozesua, hein handi batean, parte-hartzean oinarritzen da. Hala ere, informazioa egiazkoa eta eraginkorra izan dadin, beharrezko da informazioa jasotzea, informaziorako eskubideari buruz legez ezarritako bideetatik harago.

Horretarako, lanen hasieran, plangintza orokorean eta hirigintza inklusiboan genero-ikuspegia txertatzeari buruzko hitzaldi espezifiko bat proposatzen da, herriarrei zuzendua. Hitzaldi horrek sentsibilizatzeko ere balio du.

Informazio- eta sentsibilizazio-ekintzak udal-langileekin ere aurreikusten dira, udal-langileentzako prestakuntza-jardunaldi teoriko-praktiko baten bidez. Helburu orokorra da udal-langileak proiektuan hasieratik implikatzea: plangintza orokorean eta hirigintza inklusiboan genero-ikuspegiari buruzko beharrezko ezagutzak ematea, eta bertaratzen direnek diagnostikorako zein neurrietarako ekarpenak egin ahal izatea, elkarrekin lan egiteko udal-esparrua sortuz.

Emaitsa hobeak lortzeko, prestakuntza teorikoa (hirigintza eta berdintasun kontzeptuetan) eta zati praktiko bat konbinatzen dira.

Zati teorikoan, plangintza orokorean eta hirigintza inklusiboan genero-ikuspegia zer den eta Zumaiako HAPOn genero-ikuspegia txertatzeko lanak nola garatuko diren azalduko da.

Hala, edukiak honako hauek izango dira:

- Hiri-antolamenduko plan orokorreai buruzko sarrera.
- Proiektuaren ikuspegi orokorra: helburuak, edukia, faseak, kronograma, espero diren emaitzak.
- Berdintasunari eta genero-ikuspegiari buruzko arau-esparrua.
- Kontzeptu-esparrua: hirigintza inklusiboa eta genero-ikuspegia.
- Lan-esparrua: funtsezko gaiak/ardatzak (gogoeta-gaiak eta lotutako itemak).

Horri esker, jakin ahal izango dute prozesuan zehar zein gai jorratuko ditugun, zergatik, nola, noiz eta nola, kontzeptu batzuk aurkitu edo argitzeaz gain. Beraz, gai izango dira testuinguruan kokatzeko eta prozesuaren parte aktiboa izateko, ez saioaren zati praktikoan bakarrik, baita prozesuaren gainerako zatian ere.

Zati praktikoan diagnosi-tailer bat egingo zen. Bertan, hausnarketa-gaien eskemari eta bakoitzaren barruan jasotako gaiei eta itemei jarraituz, ekarpenak jaso eta mapeatuko ziren (euskarri analogikoko eta digitaleko planoak laguntza-material gisa erabilita). Gainera, lehen proposamenak egiteko aukera emango zitzainen jada jasotakoari buruz edo sortu ziren eta/edo interesgarriak ziren eta kokapen zehatzik ez zuten beste gai batzuei

B.1.5 ACTUACIONES PREVISTAS

A continuación se enumera y describen las actuaciones previstas para la inclusión de la perspectiva de género en el Plan General de Ordenación Urbana de Zumaia.

DE INFORMACIÓN Y SENSIBILIZACIÓN

El proceso para la inclusión de la perspectiva de género en el PGOU se fundamenta en gran parte en la participación. No obstante, para que la misma sea verdadera y efectiva, es necesario que sea informada, más allá de los cauces legalmente establecidos respecto al derecho a la información.

Para ello, se propone al inicio de los trabajos una charla específica sobre la inclusión de la perspectiva de género en el planeamiento general y de urbanismo inclusivo dirigida a la ciudadanía. Dicha charla sirve asimismo para sensibilizar.

Las acciones de formación y sensibilización se prevén también con el personal municipal mediante una jornada formativa teórico-práctica para el personal municipal. El objetivo general es involucrar al personal municipal en el proyecto desde su inicio: aportar unos conocimientos necesarios sobre la perspectiva de género en el planeamiento general y el urbanismo inclusivo, y que quienes asistan puedan realizar aportaciones tanto para el diagnóstico como para las medidas, generando un marco municipal de trabajo conjunto.

Para la obtención de mejores resultados, se combina la formación teórica (en conceptos tanto de urbanismo como de igualdad) con una parte práctica.

La parte teórica consiste en explicar qué son la perspectiva de género en el planeamiento general y el urbanismo de inclusivo y cómo se van a desarrollar los trabajos para la inclusión de la perspectiva de género en el PGOU de Zumaia.

Así, los contenidos son los siguientes:

- Introducción sobre los Planes Generales de Ordenación Urbana.
- Enfoque general del proyecto: objetivos, contenido, fases, cronograma, resultados esperados.
- Marco normativo en lo relativo a la igualdad y a la perspectiva de género.
- Marco conceptual: urbanismo inclusivo y perspectiva de género.
- Marco de trabajo: temas / ejes clave (Materias de reflexión e ítems relacionados).

Ello les permite saber cuáles son las cuestiones que vamos a abordar a lo largo del proceso, por qué, cómo, cuándo y de qué manera, además de descubrir o aclarar algunos conceptos. De modo que serán capaces de situarse en el contexto y ser parte activa del proceso, no sólo en la parte práctica de la sesión, sino, también, durante el resto del proceso.

En la parte práctica se llevó a cabo de un taller de diagnosis en el cual, siguiendo el esquema de las materias de reflexión y los temas e ítems recogidos dentro de cada una, se recogieron y mapearon (utilizando planos en soporte analógico y digital como material de apoyo) las distintas aportaciones. Además se brindó la oportunidad de hacer unas primeras propuestas sobre lo recogido o sobre otras cuestiones que habían surgido y/o eran de interés y no tenían ubicación concreta. En función de cómo había

buruz. Prestakuntza-zatia nola joan zen eta parte hartzeko lehen dinamika hori nolakoa izan zen kontuan hartuta, bertaratutakoei proposatuko zitzaien beren arlotik beharrezkotzat jotzen zituzten alderdiak jorratzea, bilkuraren azaldutako guztiari eta Gogoeta Gaien eta dagozkien itemen eskeman jasotakoari dagokionez, eta erantzun-proposamen bat egitera animatu zitzaien.

PROPOSATZEKO

Proposamenak egiteko, aurrekoez gain, honako ekintza hauek planteatzen dira:

- Berariazko antolamendu-proposamenak eta artikulu-araauak egitea, diagnostikoa kontuan hartuta.
- Ereduko proposamenak eztabaidatzeko tailerra, banakako eta taldeko profil espezifikoaren parte-hartzearekin, eta udaleko langileei irekia.
- Arau-proposamena sakontzeko eta hobetzeko tailerra, irizpideak genero-ikuspegitik txertatzeko, banakako eta taldeko profil espezifikoaren parte-hartzearekin, eta udaleko langileei irekia.
- Neurriak HAPOren dokumentuan sartzea. Talde teknikoak dokumentu teknikoetan egingarritzat jotzen dituen neurriak jasoko ditu.

EBALUATZEKO ETA LANEN-JARRAIPENA BURUTZEKO

Ekintza hauek proposatzen dira:

- Prozesua ixteko itzulketa-saioa, herritar guztiei eta udal langileei irekia.

Eduki guztia dokumentu hauetan jasoko da:

- Memoria teknikoa.
- Partaidetzari eta prestakuntzari buruzko memoria.
- Generoaren araberako eraginari buruzko txostena.

discurrido la parte formativa y esa primera dinámica de participación, se propuso a las personas asistentes que listasen aquellos aspectos que desde su área consideraban necesarios abordar en relación con todo lo expuesto en la sesión y lo recogido en el esquema de Materias de Reflexión e ítems correspondientes, animándoles a hacer una propuesta de respuesta.

PROPOSITIVAS

Para la elaboración de las propuestas se plantean, además de las anteriores, las siguientes acciones:

- Elaborar propuestas de ordenación y normas específicas teniendo en cuenta el diagnóstico.
- Taller de debate de propuestas de modelo, con participación de perfiles específicos individuales y grupales, abierto al personal del Ayuntamiento.
- Taller de profundización y mejora de la propuesta normativa para la incorporación de criterios desde la perspectiva de género, con participación de perfiles específicos individuales y grupales y abierto al personal del ayuntamiento.
- Inclusión de las medidas en el documento del PGOU. El equipo técnico recogerá las medidas que considere factibles en los documentos técnicos.

DE EVALUACIÓN Y SEGUIMIENTO

Se proponen las siguientes acciones:

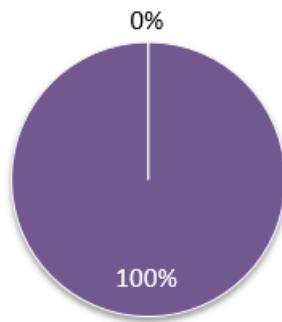
- Sesión devolutiva de cierre del proceso, abierta a toda la ciudadanía y personal municipal.
- Además, todo el contenido se plasmará en los siguientes documentos:
- Memoria técnica.
  - Memoria de participación y formación.
  - Informe de Impacto en función del Género.

B.2 PARTAIDETZA ADIERAZLEAK

B.2.1 PARTE-HARTZAILE KOPURUA ETA ERBILITAKO BIDEAK

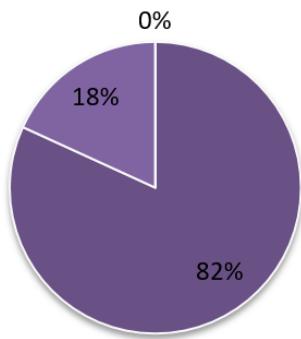
Guztira, 33 parte-hartzaile izan direla kalkulatzen da.

Parte-hartzaileen % 100k aurrez aurre egin zuten (hitzaldia, prestakuntza, elkarritzetako eta tailerrak).

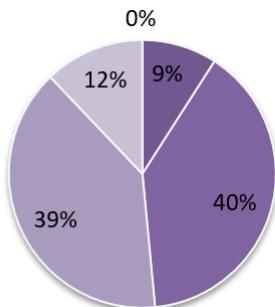
B.2.2 PARTE HARTZAILEAK SEXUAREN ARABERA

Sexuaren araberako banaketari dagokionez, proportzio orokorra honakoa da: % 82 emakumeak, % 18 gizonak.

B.2.3 PARTE-HARTZAILEAK, ADINAREN ARABERA

Adin-tarteak honako hauek izan dira: 31-45 urte (% 40), 46-65 urte (% 39), 65 urtetik gorakoak (% 12) eta 18-30 urte bitartekoak (% 9). Ez da lortu adingabeen parte hartzea.

B.2.4 PARTE-HARTZAILEAK, ERAGILE MOTAREN ARABERA

Prozesu horretan eragile guztiak parte hartu duten arren, eragile nagusia herritarra da (% 67). Hurrengo eragile-mota ugariena udal-teknikariena da (% 24), ordezkari politikoaren proportzio berean (% 9).

B.2 INDICADORES DE PARTICIPACIÓN

B.2.1 NÚMERO DE PARTICIPANTES Y PARTICIPACIÓN POR CANAL

El número global de participantes se estima en 33 personas.

El 100 % de las personas participantes lo hizo presencialmente (charla, formación, entrevistas y talleres).

■ Aurrez aurrekoak

■ Beste batzuk

B.2.2 PARTICIPANTES POR SEXO

En cuanto a segmentación por sexo, la proporción global es de 82 % mujeres, 18 % hombres.

■ Emakumea

■ Gizona

■ Beste identitate
batzuk

B.2.3 PARTICIPANTES POR EDAD

Los rangos de edad representados han sido los de 31-45 años (40 %), 46-65 años (39 %), mayores de 65 (12 %) y personas de 18-30 años (9 %) en ese orden. No se ha conseguido la participación de menores de edad.

■ < 18

■ 18-30

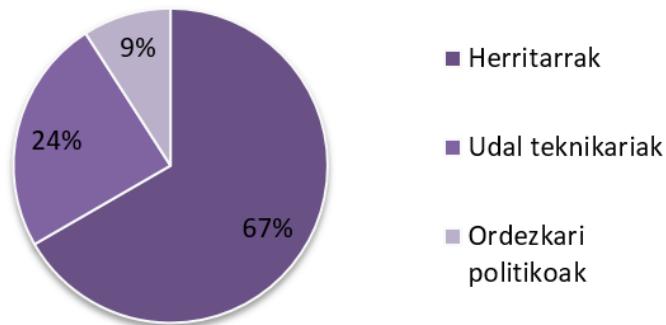
■ 31-45

■ 45-65

■ > 65

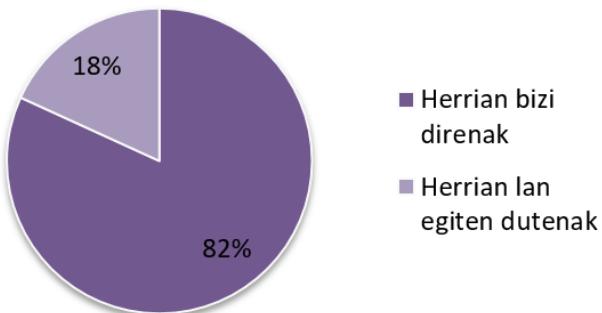
B.2.4 PARTICIPANTES POR TIPO DE AGENTE

Si bien en el proceso han participado todos los tipos de agente a quienes estaba dirigido, el tipo de agente mayoritario es el de la ciudadanía (67 %). El siguiente tipo de agente más numeroso es el de personal técnico municipal (24 %) en la misma proporción que el representante político (9 %).

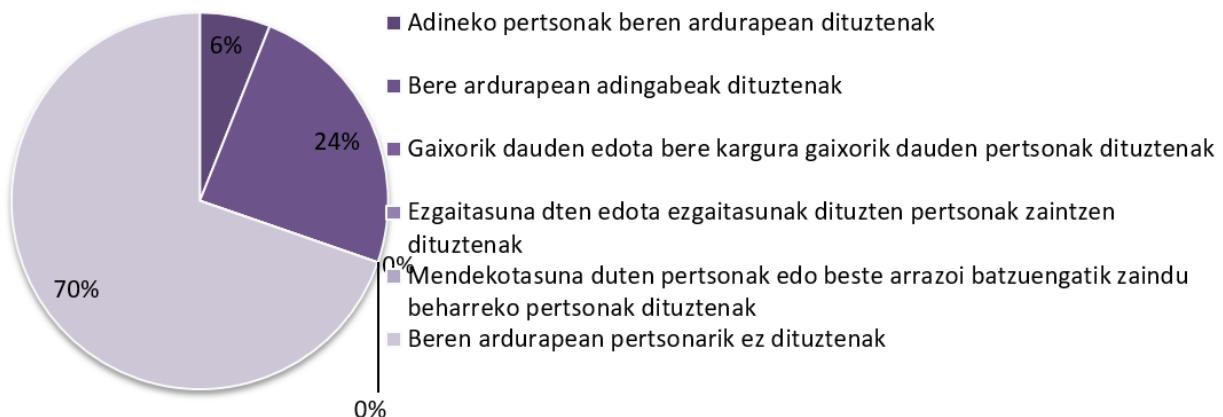
B.2.5 PARTE-HARTZAILEAK, ARRAZOIARENENGATIK

Orain arte parte hartu duten pertsona gehienak Zumaian bizi dira (% 82).

B.2.6 PARTE HARTZAILEAK, EGOERARENENGATIK

Orain arte parte hartu dutenen % 30ek pertsonak dituzte euren ardurapean. Gainerakoek (% 70) ez dute mendekotasunik, ez eta zaintzapeko pertsonarik ere.

B.2.5 PARTICIPANTES POR MOTIVO

La mayoría de las personas que han participado hasta la fecha residen en Zumaia (82 %).

- Herrian bizi direnak
- Herrian lan egiten dutenak

B.2.6 PARTICIPANTES POR SITUACIÓN

El 30 % de las personas que han participado hasta la fecha tienen personas a su cargo. El resto, El 70 % no tienen dependencia ni personas a cargo/cuidado.

C. EMAITZAK ETA EKARPENAK

C. RESULTADOS Y APORTACIONES

C.1 I. BLOKEA: HIRI-EREDUA

C.1.1 ANIZTASUNA ETA TRINKOTASUNA

Honako hauek kontuan hartu dira:

- *Erabilera-nahasketa.*
- *Merkataritza eta zerbitzuen ugaritasuna (gaur egungo eta desiragarria).*
- *Kokapen-eskaintza (gaur egungo eta desiragarria).*
- *Erabilera-mota eta -ugaritasuna (gaur egungo eta desiragarria).*
- *Enplegu-eskaintza eta -ugaritasuna (gaur egungo eta desiragarria).*
- *Haur, adineko eta laguntzaileentzako tokiaak merkataritza-lokaletan, bulegoetan...*
- *Jende-kopurua ordu desberdinetan.*
- *Hiri trinkoa edo sakabanatua.*
- *Gaueko jarduera: kokapena, eratorritako arazoak eta gabeziak.*
- *Gaueko jardueraren eragina gaueko langileengana.*

Oikia auzoa Zumaiako hirigunearen menpe dago merkataritza eta zerbitzuei dagokienez, auzoan bertan ez baitago beharrezko eskaintza bermatuko duen azpiegiturariik.

Horrek are garrantzitsuago egiten du hiriguneari lotura egokia izatea, baina gaur egun ez dago oinezkoentzako edo bizikletentzako sarbide eroso eta seguro bat. Lotura faltak auzoaren isolamendua handitzen du eta eguneroko beharrak asetzea zaitzen du.

Gainera, hurbileko merkataritzaren desagerpenak herriko zenbait gunetan espazioak bizitasun soziala galtzea ekarri du. Behe solairuetako etxebizitzek, merkataritzaren ordez, eremu horiek isolatu eta monotono bilakatzea eragin dute, herriaren erdigunetik urrunduz eta oinezkoentzako erakargarritasuna murriztuz.

C.1 BLOQUE I: MODELO URBANO

C.1.1 DIVERSIDAD Y COMPACIDAD

Atiende a los siguientes ítems:

- *Mezcla de usos.*
- *Diversidad de comercio y servicios (existentes y deseables).*
- *Oferta de localizaciones (existentes y deseables).*
- *Variedad de usos y tipologías (existentes y deseables).*
- *Oferta y variedad del empleo (existentes y deseables).*
- *Espacios para niños y niñas, mayores y acompañantes en comercio, oficinas...*
- *Flujos de personas en diferentes horarios.*
- *Ciudad compacta o ciudad difusa.*
- *Actividad nocturna: localización, problemas derivados y carencias.*
- *Impacto de actividad nocturna en trabajadoras nocturnas.*

El barrio de Oikia depende del núcleo urbano de Zumaia en lo que respecta a comercio y servicios, ya que en el propio barrio no existe la infraestructura necesaria para garantizar la oferta requerida.

Esto hace aún más importante tener una conexión adecuada con el núcleo urbano, pero actualmente no hay un acceso cómodo y seguro peatonal o ciclista. La falta de conexión aumenta el aislamiento del barrio y dificulta satisfacer las necesidades cotidianas.

Además, la desaparición del comercio local ha llevado a que algunos lugares del municipio pierdan dinamismo social. Las viviendas en los bajos de los edificios, en lugar de comercio, han hecho que esos espacios se vuelvan aislados y monótonos, alejando al barrio del centro y reduciendo su atractivo para las personas viandantes.

C.1.2 ETXEBIZITZA ETA KOHESIO SOZIALA

Honako hauek kontuan hartu dira:

- Zaharberitzea eta auzo-harremana.
- Etxebizitza bilbean: ekipamenduak, espazio libreak eta jarduera ekonomikoak gertu.
- Etxebizitza eskuratzeko zailtasun ekonomikoa.
- Ugaritasun tipologikoa (gaur egungoa eta nahi dena).
- Irisgarritasuna etxebizitzaren barruan.
- Irisgarritasuna etxebizitzaren inguruan.
- Behe-solairuak: erabilera eta kalearekiko harremana.
- Laguntha-ibilgailuentzako eta bizikletentzako gelak.
- Kanpoko eta barruko beste espazio komunak.
- Segurtasun-neurriak: atezain automatikoa edota bideo-atezaiana, atarien ikuspena.

Etxebizitzen prezio altuak herritar askok Zumaia utzi eta barnealdeko udalerrietara joatea eragin du, eta horrek gizarte-kohesioa ahultzen ari dela dirudi.

Zumaiako etxebizitza-parkeak tipología-aniztasuna falta du, eta horrek kolektibo desberdinaren beharrak asetzeara zailtzen du, gazteen eta adinekoen kasuan bereziki.

Irisgarritasun arazoak ere nabarmenak dira; hainbat etxebizitza malda handiko eremuetan kokatuta daude, eta Alde Zaharreko topografía eta eraikin zaharren egoerak mugikortasun urriko pertsonentzako zailtasunak sortzen ditu.

Proposatutako neurrien artean daude etxebizitzak trukatzeko planak, pertsona horiek irisgarritasun handiagoa duten eremuetara lekualdatu ahal izateko.

Alde Zaharrak, berriz, bizitegi-erabilera nagusitzen duen eremu bilakatu da, hurbileko merkataritzaren desagerpenaren ondorioz.

Hori konpontzeko, ekipamenduak eta espazio libreak txertatzea proposatu zen.

Behe solairuetan etxebizitzak sartzearen inguruan hitz egin zen. Horrekiko, adierazi zen, kontu handia eduki behar dela, fluxu-erakargailea den elementu bat ez badago eremuan, bizitegi-erabilera soilik duen eremu bat bilakatzeko arriskua baitago, horrek dakartzan arazo guztiak.

Tren-geltokiaren ingurua ere etxebizitza sozialen eta irisgarritasun hobekuntzen aukera gisa planteatu zen, Zumaian dagoen etxebizitza arazoari irtenbide bat emateko.

C.1.2 VIVIENDA Y COHESIÓN SOCIAL

Atiende a los siguientes ítems:

- Rehabilitación y proximidad vecinal.
- Inserción en la trama: proximidad a equipamientos, espacios libres y actividades económicas.
- Dificultad económica de acceso a la vivienda.
- Variedad tipológica (existente y deseable).
- Accesibilidad en el interior de la vivienda.
- Accesibilidad en el entorno inmediato.
- Uso residencial y relación con la calle.
- Cuartos para vehículos de asistencia y bicicletas.
- Otros espacios comunes interiores y exteriores.
- Medidas de seguridad: portero automático y/o video-portero, mirillas, visibilidad en los portales.

Los altos precios de las viviendas han llevado a que muchas personas residentes abandonen Zumaia y se trasladen a municipios del interior, lo que parece estar debilitando la cohesión social.

El parque de viviendas de Zumaia carece de diversidad tipológica, lo que dificulta satisfacer las necesidades de diferentes colectivos, especialmente de jóvenes y personas mayores.

Los problemas de accesibilidad también son notables; muchas viviendas están ubicadas en áreas de gran pendiente, y la topografía del Casco Antiguo y el estado de los edificios antiguos generan dificultades para las personas con movilidad reducida.

Entre las medidas propuestas se incluyen planes para el intercambio de viviendas, con el fin de permitir que estas personas se trasladen a áreas con mayor accesibilidad.

El Casco Antiguo, por su parte, se ha convertido en una zona en la que predomina el uso residencial, como consecuencia de la desaparición del comercio de proximidad. Para solucionarlo, se propuso integrar equipamientos y espacios libres.

También se habló de la posibilidad de introducir viviendas en los bajos de los edificios. En relación a esto, se mencionó que debe tenerse especial cuidado, ya que, en ausencia de elementos que actúen como tractores de flujo, existe el riesgo de que la zona se convierta únicamente en una zona de uso residencial, con todos los problemas que ello conlleva.

La zona alrededor de la estación de tren también se planteó como una oportunidad para la mejora del parque de viviendas sociales y accesibilidad, como una posible solución al problema de vivienda que existe en Zumaia.

C.1.3 II. BLOKEA: UDALERRIKO IBILBIDEAK

SEGURTASUNA

Honako hauek kontuan hartu dira:

- Seguruak ez diren guneak:
  - *Beldurra ematen dutelako.*
  - *Oztopoak daudelako.*
  - *Obrak edo aldamioak direla eta.*
  - *Beldurra eragiten duten pertsonak daudelako.*
  - *Leku gatazkatsuak direlako.*
  - *Ez delako nahiko mantentzen.*
  - *Zikina dagoelako.*
  - *Norbaitek ikus gaitzan zailtasunagatik.*
  - *Norbaitek gure ahotsa entzun dezan zailtasunagatik.*
  - *Laguntza eskatzeako zailtasunagatik.*
  - *Ihesbiderik ez dagoelako.*
  - *Ezkutalekuak daudelako.*
  - *Mugikorreko estaldurarak ez dagoelako.*
  - *Ez dagoelako argitasun nahikorik.*
  - *Leku isolatua delako.*
  - *Jarduera edo erabilera ezagatik.*
  - *Hiri-altzariak desegokiak direlako.*
  - *Ez dagoelako nahiko hiri-altzari.*
  - *Baztertua dagoelako.*
  - *Oinezkoen pasabideak arriskutsuak direlako.*
- Landaredia
  - *Tokien argitasun naturala gutxitzen du.*
  - *Eremu libreetan ikusgaitasuna gutxitzen du (ezkutatzeko balizko eremuak sortuz).*
- Gune arriskutsuak
  - *Lurzoruaren irristakortasuna, malda, egoera txarra.*
  - *Espaloirik gabeko edo ibilgailuen aurrean oinezkoentzako seguruak ez diren guneak.*
  - *Trafiko arriskutsua edota bestelako azpiegiturak dituzten guneak.*
  - *Seguruak ez diren naturaguneak (ibai-ertzak, harkaiztiak...).*

Behe solairuetako merkataritza desagertzearen arazoak jarduera sozialaren urritzea ekarri du, eta horrek segurtasun falta sentsazioa areagotzen du kale askotan.

Bereziki, erakusleihoko gardenen eta fatxada opakuen presentziak, supermerkatuen kasuan adibidez, kaleen ikusgarritasuna murrizten dute eta oinezkoek segurtasunik ez izatea eragiten dute.

Herriko zenbait gune, hala nola ibai-ertza edo Basusta industrialdearen zatia, gauez segurtasun falta nabarmena duten leku gisa aipatu ziren. Landarediak argiztapena oztopatzen du eta espazioak hutsik egoten dira, jarduerarik gabe.

Bestalde, autobusak herriguneko erdiguneraino sartzeak biziak idetza arazoak sortzen ditu batzuetan, bertako giroarekin bateragarri ez diren egoerak sortuz.

C.1.3 BLOQUE II: RECORRIDOS EN EL MUNICIPIO

SEGURIDAD

Atiende a los siguientes ítems:

- Zonas inseguras:
  - *Por generar miedo.*
  - *Por presencia de obstáculos.*
  - *Por obras o andamios.*
  - *Por presencia intimidatoria.*
  - *Por ser lugares conflictivos.*
  - *Por mantenimiento deficiente.*
  - *Por estar sucio.*
  - *Por la dificultad para que nos vean.*
  - *Por la dificultad para que nos oigan.*
  - *Por la dificultad para pedir ayuda.*
  - *Por no tener vías de escape.*
  - *Por posibles lugares de ocultación.*
  - *Por no existir cobertura para el móvil.*
  - *Por iluminación insuficiente.*
  - *Por ser un lugar aislado.*
  - *Por falta de actividad o mezcla de uso.*
  - *Por mobiliario inadecuado.*
  - *Por mobiliario insuficiente.*
  - *Por estar arrinconados.*
  - *Pasos peatonales inseguros.*
- Vegetación
  - *Resta iluminación natural a los espacios.*
  - *Resta visibilidad del espacio libre (posibles lugares de ocultación).*
- Zonas peligrosas
  - *Resbaladididad, pendiente, mal estado del suelo.*
  - *Espacios sin aceras o espacios peatonales inseguros ante vehículos.*
  - *Zonas con tráfico peligroso u otras infraestructuras (pistas para motos, quads, camiones de descarga, zonas de maquinaria pesada como excavadoras o tractores, pasos a nivel, etc.).*
  - *Espacios naturales inseguros (bordes de ríos, de zonas rocosas, zonas abandonadas, etc.).*

La desaparición del comercio en los bajos de los edificios ha llevado a una reducción de la actividad social, lo que incrementa la sensación de falta de seguridad en muchas calles. En particular, la presencia de escaparates transparentes y fachadas opacas, como en el caso de los supermercados, disminuye la visibilidad de las calles y provoca que las personas viandantes se sientan inseguras.

Algunas zonas del municipio, como la ribera del río o una parte de la zona industrial de Basusta, fueron mencionadas como lugares que presentan una notable falta de seguridad durante la noche. La vegetación dificulta la iluminación y los espacios permanecen vacíos y sin actividad.

Por otro lado, la entrada de autobuses al centro del municipio, a veces, genera problemas de convivencia, creando situaciones que no son compatibles con el ambiente local.

MUGIKORTASUNA

Honako hauek kontuan hartu dira:

- Segurtasuna/Zaitasuna
  - Oinezkoentzako mugikortasun arriskutsua edo zaila.
  - Bizikletentzako mugikortasun arriskutsua edo zaila.
  - Ibilgailuentzako mugikortasun arriskutsua edo zaila.
  - Ibilbideen ingurumen-baldintzak (zarata, kutsadura, usaina, eguzki-argia, landare alergenoak...).
- Ibilbide berriak
  - Oinezkoentzako proposamena.
  - Bizikletentzako proposamena.
  - Eskola-bide-seguruak.
  - Adinekoentzako ibilbide seguruak.
- Auzoen lotura
  - Auzoak lotzeko aukerak.
  - Mugikortasuna natura-ingurunean, aisialdia eta osasuna.
  - Mugikortasunerako bestelako aukerak.
  - Mugikortasuna gaez.
  - Gaueko jarduera: aukerazko ibilbideak.
- Aparkaleku
  - Bizikletak aparkatzeko zaitasuna.
  - Motordun ibilgailuak aparkatzeko zaitasunak (mugikortasun urriko edo bestelako zaitasunak dituzten pertsonentzat).
  - Motordun ibilgailuak aparkatzeko zaitasunak (bestelakoak).
- Garraio publikoa
  - Garraio publikoaren gabeziak eta hurbiltasuna.

Mugikortasunari dagokionez, oinezkoen eta bizikleten mugikortasuna lehenestea lehentasuntzat jo zen, ibilgailuen erabilera mugatuz. Hortaroko, aldirietan aparkaleku berriak eraikitza proposatzen da.

Alde Zaharreko kaleak estuak direnez, autoek abiadura handian ibiltzea arriskutsua da, eta proposatu zen eremu horretatik autoak kanporatzea oinezkoentzako espazioa handitzeko.

Bizikleta azpiegiturak hobetu behar direla azpimarratu zen, bereziki Oikia auzoa Zumaiako hirigunearekin bidegorrien bidez lotuz. Bizikletak gordetzeko markesinak eta segurtasunerako ekipamenduak sortzea ere proposatu zen.

Bidegorriak lehentasun gabeko eta askotan aldreesko diseinua izateak erabiltzaileentzako zaitasunak sortzen ditu, eta hori konpontzea beharrezkotzat jo zen.

MOVILIDAD

Atiende a los siguientes ítems:

- Seguridad/Dificultad:
  - Movilidad Peatonal insegura o difícil.
  - Movilidad Ciclable insegura o difícil.
  - Movilidad Rodada insegura o difícil.
  - Condiciones medioambientales de los recorridos (ruido, contaminación, olor, asoleo, vegetación alérgena...).
- Nuevos de recorridos:
  - Propuesta Peatonal.
  - Propuesta Ciclable.
  - Recorrido escolar seguro.
  - Recorrido seguro para mayores.
- Conexión a barrios.
  - Posibilidad de alternativas de conexión a barrios.
  - Movilidad en el medio natural, ocio y salud.
  - Posibilidad de alternativas de movilidad.
  - Movilidad nocturna.
  - Actividad nocturna: recorridos alternativos.
- Aparcamiento:
  - Dificultad para aparcamiento de bicicletas.
  - Dificultad para aparcamiento de vehículo motor (de personas con movilidad reducida u otras dificultades).
  - Dificultad para aparcamiento de vehículo motor (otros).
- Transporte público:
  - Carencias y proximidad al transporte público.

En cuanto a la movilidad, se consideró prioritario fomentar la movilidad peatonal y en bicicleta, limitando el uso de vehículos. Se propone, en este sentido, la construcción de aparcamientos disuasorios en la periferia.

Dado que las calles del Casco Antiguo son estrechas, circular a alta velocidad en coche es peligroso, por lo que se propuso la eliminación de vehículos en esa zona para ampliar el espacio peatonal.

Se destacó la necesidad de mejorar la infraestructura para la movilidad ciclable, especialmente, para conectar el barrio de Oikia con el centro de Zumaiá mediante vía fías ciclistas. También se propuso la creación de espacios cubiertos para guardar bicicletas y de equipamientos para la seguridad.

El diseño de los carriles bici, que a menudo son de baja prioridad y poco prácticos, genera dificultades para las personas usuarias, por lo que se consideró necesario resolver esta cuestión.

IRISGARRITASUNA

Honako hauek kontuan hartu dira:

- Gehiegizko malda edo malda irristakorra.
- Arrapala ez duen eskailera.
- Egoera txarrean dagoen eskailera edo arrapala.
- Espaloi estuegia duen eremua.
- Oinezko pasabideetan espaloien ertzak beheratu gabe dituzten guneak.
- Guneak non gaizki aparkatzeko kotxeek igarotzea oztopatzen duten.
- Igarotzea oztopatzen duten elementuak (postontziak, zuhaitz-txorkoak, zakarrontziak, kontainerak, terrazak, farolak, etab.) dituzten guenak.
- Guneak non euriteekin ur-putzuak sortzen diren.
- Igogailua, arrapala edo eskailera mekanikoa ezartzeko proposamena.

Espazio publikoak irisgarriak izan behar dira pertsona guztientzat, oztoko fisikoak saihestuz eta denentzat erabilgarri eginez.

Herriko igogailuak gauez erabilgarri ez egoteak irisgarritasun gabeziak sortzen ditu, batez ere mendekotasun edo mugikortasun murriztua duten pertsonei eragiten dieten auzoetan.

Espaloi estuek eta taberneneterrazek espazio publikoaren erabilera oztopatzen dute, bide publikoaren erabilgarritasuna mugatuz. Irisgarritasuna hobetzea ezinbestekotzat jotzen da espazio inklusibo eta erosoak lortzeko.

C.1.4 III. BLOKEA: ZUZKIDURAK

ESPAZIO LIBREAK

Honako hauek kontuan hartu dira:

- Espazio libren gabezia duten zonak.
- Hurbileko plazak eta parkeak.
- Dauden espazio libreek ez dute tamaina egokirik.
- Dauden espazio libreek ez dute erabilerarik, ez dira praktikoak.
- Sozialki monopolizatutako espazioak.
- Irisgarriak ez diren gaur egungo espazioak.
- Altzairu desegokiak (iturriak, bankuak...) dituzten espazio libreak.
- Eremu libreetan pergola edo toki estalien gabezia.
- Haur, adineko eta laguntzaileentzako gune zehatzak jardueratako, aisiarako, kirola egiteko...
- Kale edo espazio libreetan haurtxoak edota adinekoak zaintzeko/aldatzeko tokien gabezia.
- Nerabeentzako berariazko tokiak.
- Gaueko jarduera: jendea.
- Gauez hesit itxitako tokiak.
- Mantenu egokirik gabeko gaur egungo espazio libreak.

Berotze globalaren eraginei aurre egiteko, landaredi gehiago txertatzea proposatu zen espazio libreetan, itzalguneak sortuz eta bero-uharteen efektua murriztuz.

Plaza estaliak eraikitzea, eguraldi txarrean ere erabilgarriak izango diren espazio publikoak sortzea eta

ACCESIBILIDAD

Atiende a los siguientes ítems:

- Zona con pendiente excesiva o resbaladiza.
- Zona con escaleras, pero sin rampa.
- Zona con escaleras o rampa en mal estado.
- Zona con acera estrecha.
- Zona con acera sin rebajar el bordillo en los pasos de cebra.
- Zona con coches aparcados que obstaculizan el paso.
- Zonas con elementos (buzones, alcorques, papeleras, contenedores, terrazas, farolas, etc.) que obstaculizan el paso.
- Zonas en que se crean balsas de agua en momentos de lluvia.
- Propuesta de ascensor, rampa o escaleras mecánicas.

Los espacios públicos deben ser accesibles para todas las personas, evitando obstáculos físicos y haciéndolos utilizables.

La falta de funcionamiento de los ascensores municipales durante la noche genera carencias de accesibilidad, afectando especialmente a las personas con dependencia o movilidad reducida en ciertos barrios.

Las aceras estrechas y las terrazas de los bares obstaculizan el uso del espacio público, limitando la accesibilidad de la vía pública. Mejorar la accesibilidad se considera esencial para lograr espacios inclusivos y cómodos.

C.1.4 BLOQUE III: DOTACIONES

ESPAZIOS LIBRES

Atiende a los siguientes ítems:

- Zonas con carencias de espacios libres.
- Plazas y parques de proximidad.
- Tamaño inadecuado de los espacios libres existentes.
- Espacios libres existentes sin función ni utilidad, no son prácticos.
- Espacios libres socialmente monopolizados.
- Espacios libres existentes sin accesibilidad.
- Espacios libres existentes sin mobiliario adecuado y/o no adaptado: bancos, fuentes.
- Carencia de Pérgolas o espacios cubiertos en los espacios libres.
- Espacios específicos de actividades, ocio, deporte para niños y niñas, mayores y acompañantes.
- Carencia de espacios para el aseo/cuidado de bebés y/o mayores en las calles y espacios libres.
- Espacios específicos para adolescentes.
- Actividad nocturna: afluencia.
- Espacios vallados de noche.
- Espacios libres existentes sin mantenimiento adecuado.

Para hacer frente a los efectos del calentamiento global, se propuso aumentar la vegetación en los espacios libres, creando zonas de sombra y reduciendo el efecto de las islas de calor.

Se consideró importante construir plazas cubiertas, crear

espazio seguruak diseinatzea garrantzitsutzat jo zen, haurrek kezkarik gabe jolasteko aukera izan dezaten.

Gainera, espazio hauek gazteentzako eta adin guztientzako beharretara egokituak izan behar dira.

Hiri-altzarietako elementu naturalek, hala nola zuhaitzek eta lorategiek, inguruneak erakargarriagoak eta osasunarragoak egiten lagunduko lukete.

Aterpeak zenbait erabileretarako estaltzea ondo ikusten da, naiz eta kasu bakoitza xehetasunean aztertu behar dela azpimarratu duten. Kontuan hartu behar da erabilera publikoko guneak direla eta bertan egiten den edozein esku-hartze helburu jakin bat lortzeko izan beharko da. Aterpeen inguruan Aita Mari, Larretxo eta Larretxo-itzurun aztertzea proposatu zuten.

Espazio libreen proiectuek inklusibotasuna, segurtasuna eta erabilera aniztasuna sustatu behar dituzte.

espacios públicos que también fueran utilizables con mal tiempo y diseñar espacios seguros para que los niños y las niñas puedan jugar sin preocupaciones. Además, estos espacios deben adaptarse a las necesidades de las personas jóvenes y de todas las edades.

El mobiliario urbano y los elementos naturales, como, por ejemplo, los árboles y los jardines, ayudarían a hacer los entornos más atractivos y saludables.

Se considera positivo cerrar parte de los soportales para implementar algunos usos, aunque se subraya que cada caso debe analizarse en detalle. Es importante tener en cuenta que se trata de espacios de uso público y que cualquier intervención que se haga, debe hacerse con un propósito específico. Se propuso analizar los soportales de las zonas de Aita Mari, Larretxo y Larretxo-Itzurun.

Los proyectos de espacios libres deben promover la inclusividad, la seguridad y la diversidad de uso.

C.1.5 EKIPAMENDUAK ETA ZERBITZUAK

Honako hauek kontuan hartu dira:

- *Zuzkidura desegokia edo nahikoa ez duen guena. Ekipamendu berrien beharra.*
- *Ekipamenduen ikuspena.*
- *Irisgarriak ez diren ekipamendu-inguruak.*
- *Inguru desatsegina duten ekipamenduak.*
- *Kanpoan edo sarbidean itxaroteko espazioak (honakoekin: eserlekuak, babesas...).*
- *Ekipamenduak non mugitzeko edo ibiltzeko zailtasunak dituzten pertsonentzat ezinezkoa den inguruan aparkatzea.*
- *Irisgarriak ez diren ekipamenduak.*
- *Altzairu egokituen gabezia.*
- *Komun publikoen gabezia.*
- *Haur, adineko eta lagunzaileentzat berariazko espazioak (itxaroteko guneak, jardueratarako, etab.).*
- *Gaueko jarduera: eskaintza eta zerbitzu osagarriak (autobusa, talde antolatuak...).*

Herrian komun publiko gehiago jartzea proposatu zen, erabilerraztasun handiagoa bermatuz eta haurrentzako egokitutako elementuak gehituz, hala nola aldagailuak.

Kirol-ekipamenduei dagokienez, emakumeen beharretara egokitzea garrantzitsua dela adierazi zen, egun ez baitira guztiz erabilgarriak kolektibo guztientzat.

Komun publikoek segurtasuna eta funtzionaltasuna bermatu behar dute, erabiltzaileentzat erakargarri eta irisgarri eginez.

C.1.5 EQUIPAMIENTOS Y SERVICIOS

Atiende a los siguientes ítems:

- *Zona con dotación inadecuada o insuficiente. Necesidad de nuevos equipamientos.*
- *Visibilidad de los equipamientos.*
- *Entorno de equipamientos no accesibles, o con dificultad.*
- *Entorno de equipamientos desagradable.*
- *Espacios de espera en el exterior o acceso (banco, protección...).*
- *Imposibilidad de aparcamiento en el entorno de equipamientos para personas con dificultad para caminar o desplazarse.*
- *Interior de equipamientos no accesibles, o con dificultad.*
- *Inexistencia de mobiliario adaptado.*
- *Carencia de servicios públicos (baños).*
- *Espacios específicos para niños y niñas, mayores y acompañantes (zonas de espera, de actividad, etc.).*
- *Actividad nocturna: oferta y servicios complementarios (autobús, grupos organizados...).*

Se propuso aumentar el número de baños públicos para garantizar una mayor accesibilidad y añadir elementos adaptados para niños, como cambiadores.

En cuanto a los equipamientos deportivos, se destacó la importancia de adaptarlos a las necesidades de las mujeres, ya que actualmente no son completamente funcionales para todos los colectivos.

Los baños públicos deben garantizar seguridad y funcionalidad, haciéndolos atractivos y accesibles para las personas usuarias.

C.1.6 IV. BLOKEA: ZEHARKAKO GAIAK

Gai horri dagokionez, adierazi zen badagoela ekimen bat hiriaren irudikapen sinbolikoa aldatzeko, aniztasun eta inklusio handiagoa islatzeko helburu duena.

C.1.6 BLOQUE IV: TEMAS TRANSVERSALES:

En relación a este tema, se mencionó que existe una iniciativa para cambiar la imagen simbólica de la ciudad con el objetivo de reflejar una mayor diversidad e inclusión.

D. I. ERANSKINA. HERRITARRENTZAKO BERARIAZKO HITZALDIA

D. ANEXO I. CHARLA ESPECÍFICA PARA LA CIUDADANÍA

D.1 DEIALDIA

2024ko ekainaren 4an, arratsaldeko 18:30etan, Zumaiako herritarrentzako genero-ikuspegiari eta hirigintza inklusiboari buruzko hitzaldi bat egin zen. Saio horrek bi orduko iraupena izan zuen, eta hirigintza inklusiboari eta plangintza orokorreko tresnetan genero-ikuspegia txertatzeari buruzkoa izan zen. Hitzaldia amaitu ondoren, eztabaidarako tarte bat ireki zen, eta, horri esker, hainbat gai jorratu ahal izan ziren bertaratutakoengaldera eta iruzkinei esker.

Guztira, 10 pertsona bertaratu ziren, horietatik 9 emakumeak izan ziren, eta gizonezko 1.

D.1 CONVOCATORIA

El 4 de junio de 2024, a las 18:30 de la tarde, tuvo lugar una charla sobre perspectiva de género y urbanismo inclusivo para la ciudadanía de Zumaia. Esta sesión, de dos horas de duración, versó sobre el urbanismo inclusivo y la integración de la perspectiva de género en los instrumentos de planeamiento general. Una vez finalizada la charla, se abrió un espacio para el debate que permitió abordar diversos temas gracias a las preguntas y comentarios de las personas asistentes.

En total, acudieron 10 personas, de las cuales 9 fueron mujeres y 1 hombre.

Hasiera / ALBISTEAK / 'Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna' hitzaldia eskainiko dute ekainaren 4an

'Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna' hitzaldia eskainiko dute ekainaren 4an

2024/05/31

Hitzaldia 18:30ean izango da, Emakumeon* Etxean. Hiri Antolamendurako Plan Orokorraren (HAPO) erredakzio prozesuan hirigintza inklusiboen eta feministaren ekarpena zer nolakoa den eta izango den azalduko dute, besteak beste.

Zumaiako Udolok Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna. Zer dira hirigintza inklusiboa eta genero-ikuspegia? Nola txertatuko ditugu Zumaien? Hitzaldia antolatu du datoren astearteko. Landuko dituzten gaiek komunitatearenazkunetan funtsezkoak diren gaiak barnebiltzen ditu, hala nola: eguneroko mugikortasuna, etxebizitzarako sarbidea, zaintzarako espazioak eta Zumaiako puntu kritikoak. Hitzaldia euskaraz egingo da, baina gaztelaniolarako itzulpenea eskainiko da.

Paula Amuchastegui arkitektoak emango du hitzaldia. Erdu estudio teknikaria da berria; eta haeik dira Zumaiako Hiri Antolamenduko Plan Orokorra (HAPO)

HITZALDIA	Ekainak 4 de junio Emakumeon* Etxea 18:30
<small>ZER DIRA HIRIGINTZA INKLUSIBOA ETA GENERO-IKUSPEGIA? NOLA TXERTATUKO DITUGU ZUMAIAN?</small>	<small>Egunean zehar leku batetik bestera iristeko arazoak dituzu?</small>
<small>Hitzaldia euskaraz izango da Se ofrecerá traducción al castellano por distintos medios</small>	<small>Etxebizitza lortzeko zaitasunak dituzu?</small>
	<small>Ba al dago zaintzarako espazio egokirik?</small>

Jaztengabea: [Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna](#)

HIRIGINTZA

• Iraungoan dago Zumaien etxebizitza turistikoen oratzeko proposamena 2022/05/27

• Etxebizitza turistikoko aratzeko duen proposamena oukeztuko du udal gobernuak hilaren 18an 2022/05/13

• Zumaiako hiri antolamenduari buruzko ekarpenak egiteko epea zabalik dago oraindik, uztailaren 1era arte 2021/06/22

Zumaiako Udalaren webgunean, agendan.

En la página web del Ayuntamiento de Zumaia, en la agenda.

Hasiera / AGENDA / Hitzaldia: 'Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna'

Hitzaldia: 'Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna'

NOIZ
EKAINAK 4. 18:30

NON
EMAKUMEON* ETXEA

HITZALDIA	Ekainak 4 de junio Emakumeon* Etxea 18:30
Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna <small>ZER DIRA HIRIGINTZA INKLUSIBOA ETA GENERO-IKUSPEGIA? NOLA TXERTATUKO DITUGU ZUMAIAN? ¿QUÉ SON EL URBANISMO INCLUSIVO Y LA PERSPECTIVA DE GÉNERO? ¿COMO LAS INCORPORAMOS EN ZUMAIAN?</small>	<small>Egunean zehar leku batetik bestera iristeko arazoak dituzu?</small>
<small>Hitzaldia euskaraz izango da Se ofrecerá traducción al castellano por distintos medios</small>	<small>Etxebizitza lortzeko zaitasunak dituzu?</small>

Zumaiako Udalaren webgunean, agendan.

En la página web del Ayuntamiento de Zumaia, en la agenda.

 ZUMAIA

2024/06/04 18:30ean
HITZALDIA

'Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna' hitzaldia

HITZALDIA	Ekaianak 4 de junio Emakumeon* Etxea 18:30
Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna	Egunean rehar leku botetik bestera iristeko orzoak dituzu?
	Ebebiatza lortzeko zailtasunak dituzu?
	Ba oñ dago zaletzarako espazio egokirik?
	¿Hay puntos críticos en Zumaiac?
	Nolakoa da herriko giztioen beharrak kontutan hartzen dituen herria?
	Hitzaldia euskaraz bango da Se ofrecerá traducción al castellano por distintos medios

EMAKUMEON* ETXEA, ZUMAIA
Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna hitzaldia izango da ekaianaren 4an, 18:30ean, Zumaiko Emakumeon Etxean. Hitzaldia euskaraz izango da, baina gaztelanerako itzulpena ere eskainiko dute.
Emantzipaziorako ate bat.

www.euskadi.eus/emantzipa

ZumaiaGUKA aldizkariaren webgunean.

En la web de la revista ZumaiaGUKA.

Zumaia GUKA @ZumaiaGuka · 4 jun.
Paula Amuchastegui arkitektoak emango du hitzaldia, 18:30etik aurrera. Saioa euskaraz izango da, baina gaztelanierako itzulpena ere eskainiko dute. [guka.eus/zumaia/1717483...](#) #zumaia @EmakumeonEtxea @ZumaiaUdala

Hitzaldia euskaraz bango da
Se ofrecerá traducción al castellano por distintos medios

De guka.eus

3 4 255

ZumaiaGUKA eta Zumaiako Emakumeon* Etxeko sare-sozialatetan.

En las redes sociales de ZumaiaGUKA y la Casa de las Mujeres -Emakumeon* Etxea- de Zumaia*.

D.2 EDUKIA

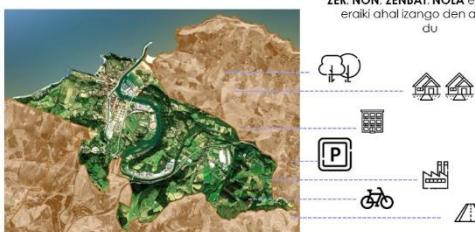

AURKEZPENA

ZER DA HAPO?

HAPOk erabilerek antolatzen ditu udalerri osoan

ZER. NON ZENBAT NOLA eta NOIZ eraikia alhalizango den arautzen du

AURKEZPENA

NOLA LANTZEN DA HERRI ANTOLAMENDURAKO PLAN OROKOR BAT?

HASIERA → **AMAIERA**

AURKEZPENA

GENERO-BERDINTASUNA

Emakumeak "eguneroko bizitza" aditukak

- ¿Zer da "eguneroko bizitza"?
- Generoa eta sexua

AURKEZPENA

D.2 CONTENIDO

1. ZER DA HAPO? ZUMAIKO HAPO

<https://youtu.be/-nXsQl4clqM>

AURKEZPENA

ZERGATIK DA GARRANTZITSUA?

Nolakoa nahi dugu Zumaiak izatea etorkizunean?

Udalerriaren garapena epe ertain eta luzean

AURKEZPENA

2. GENERO-IKUSPEGIA

AURKEZPENA

BERDINTASUNA Vs EKITATEA

Ondorioak:

- Diskriminazio-egoerak
- Eskubide, baliabide eta aukera gutxiago
- Beharrak eta ekarpenak gutxiago izan dira kontuan

AURKEZPENA

HIRIGINTZA GAUR EGUN

- Lehengo** gaiaak:
Hiri-zabalgunek, garapen berriak, zonakatzea...
- Egungo** gaiaak:
Ordezko mugikortasuna, klima-aldaleta, generoa, osasuna, baterterre soziala, hiri-breroneratzea, mundu digitala, eta...

AURKEZPENA

ESPARRU JURIDIKOA

Legearen ondorioetarako, hau da **genero-ikuspegia txertazea**: sistematikoki kontuan izatea emakumeen eta gizonen egoera, baldintza, jomuga eta beharrizan differenteak eta, horetarako, **desberdinak erakarazteko eta berdinlasuna sustatzeko** xedea duten helburu eta jarduera espezifikoak gehitza politika eta ekintza guztietai, maila guztietai eta horiek planifikatzeko, betearazteko eta ebaluatzeko fase guztietai.

AURKEZPENA

2. GENERO-IKUSPEGIA HAPON

AURKEZPENA

PLANGINTZA OROKORREKO GAIAK

ETXEBIZITZA	GENERO-IKUSPEGIA
JARDUERA EKONOMIKOAK	
MUGIKORTASUNA	EUSKARA
ESPAZIO LIBREAK	KIMA-ALDAKETA
EKIPAMENDUAK	OSASUNA
INGURUNE NATURALA	
ONDAREA	

AURKEZPENA

2.1 ZERGATIK BARNERATU BEHAR DA GENERO-IKUSPEGIA?

AURKEZPENA

ESPARRU JURIDIKOA

Emakumeen eta gizonen berdinlasuneraiko eta emakumeen aurkako indarkeria matxistak gabe biltzeko Legearen 50. artikuluk dio:

- "EAko bolere publikoek behar diren baliabideak jarri dituzte berra dadin **genero-ikuspegia txertazeen** dela **lurralde-antolamenduaren, hirigintzaren, garaikoaren eta etxebizitzaren arloko politikak, arauak, planak eta programak fakutzean, befaraztean eta ebaluatzean; bestetik, gai hauek hartuko dira kontuan:**
  - Emakumeen eta gizonen beharrizan desberdinaren **ezaguna sustatzeari** mugikortasunari eta etxebizitzo, garaiko eta hirigintza-politiken lotutako espazioak, apiezgiturak eta zerbitzuak erabiliztear dagoienet...**
  - Emakumeen kontzako indarkeria matxistak gabeko biltza bermatzeko **gune seguruak sustatzea.****
  - Jendearteen arteko **kohesioanadura dauden eremuak eta lurraideak sustatzea,** emakumeen eta gizonen **bizi-kalitatea** hobetzen laguntzea eta zerbitzuak eta apiezgiturak berdinlasun-baldintzaz elkarlanean eskuratzeko...**
  - Eraziola etxeko lanak eta personak zaintzeko lanak egitea eta erantzunkizunetaraino bateratzea personala, familia eta lana...**
  - Sektoreko profesionalen **berdinlasun-arloko prestakuntza sustatzea.****
  - Alpatutako politika eta programak diseinatzearako eta gauzatzearako **gardeñasuna eta emakumeen ikusgaitasun eta parte-hartze handiagoa sustatzea.****

AURKEZPENA

2.3. NOLA BARNERATU GENERO IKUSPEGIA PLANGINTZA-TRESNETAN?

AURKEZPENA

HAUSNARKETA-GAIAK

- Anitzasuna eta trinkotasuna: bizi-modua eta kontzillazioa
- Etxebizitza eta kohesio soziala
- Seguratasuna
  - Segurusk ez diren guneak
    - Londresdia
    - Gune amtsutsuak
- Mugikortasuna
  - Seguratsuna/zifrasuna
    - Etxebizitza hemari
    - Auzten lotutu
    - Natura ingurunean, aizialdia eta osasuna
    - Mugikortasuna galvez
    - Azkenik, gune publikoa
- Irigarainasuna
- Espazio libreak
- Ekipamendu eta zerbitzuak
- Iurdiketen sinbiloak: Berdinlasuneko gizarte-onarpena
- Hizkuntza eta irudi ez sexistak
- Gobernanza

AURKEZPENA

HAUSNARKETA-GAIAK

A HIRI-EREDUA

1. Anitzasuna eta trinkotasuna: bildumadura eta kontzillazioa
2. Txebiblitzta eta kohesio soziala

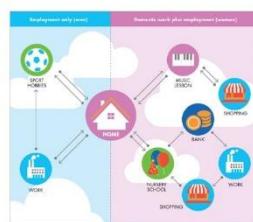

AURKEZPENA

HAUSNARKETA-GAIAK

B UDALERRIKO IBILBIDEAK

3. Segurtasuna
  - Segurako espaziosak azien guneak
    - Landaerria
    - Gundametzaiaiak
4. Mugikortasuna
  - Segurtasuna/Zalartzasuna
    - Ibilbide berriak
    - Aldeko etorbideak
    - Natura ingurunarena
    - Mugikortasuna gurez
    - Agotak
    - Garraio publikoa
5. Irigartasuna

AURKEZPENA

IBILBIDE-ORRIA

03 ZUZKIDURAK

ESPAZO LIBRAK

EKIMAPENDU ETA ZERBITZUAK

- Espazio libreak jatorria denezkoak:
  - Hurbildako guneak (plaza, auzoak...)
  - Espazio publiko (herriko barnean diren espazioak)
  - Espazio profesional (oficinas, empresas, etc.)
  - Espacio recreativos (piscinas, parques, etc.)
  - Espacio de ocio (cine, teatro, teatro...) - Espacio de ocio (centros culturales, etc.)
  - Espacio de servicios (supermercados, tiendas, etc.)
- Ekipamendu eta zerbitzuak:
  - Instalaciones y equipamientos para usos diversos.
  - Construcción de edificios y espacios destinados a actividades específicas.
  - Servicios y apoyo a las personas y las empresas.

AURKEZPENA

HAUSNARKETA-GAIAK

D ZEHARKAKO GAIAK

IRUDIKAPEN SINBOIKA

HIZKUNTZA ETA IRUDI EZ SEXISTAK

GOBERNANTZA

- Hirudikapenak eremu berrien berdintasuneko normatutakurra
- Kontrabando eskuadra polizia osoa erdiguneaneko semantzenpena

- Hirukuntza eta irudiekin sexistako berdinberak eratzen

- Berdintasuneko gobernanzia

AURKEZPENA

IBILBIDE-ORRIA

01 HIRI-EREDUA

ZUMAIKO BIZITZEKO DA

ANITZASUNA ETA TRINKOTASUNA

ETXEBIZITZA ETA KOHESIO SOZIALA

- Etxebizitza eta txirrindularioak:
  - Menekaritza eta berdintasun legea (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Polizialariak eta txirrindularioak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Erabiltzaileak eta txirrindularioak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Herriko lehendakari eta txirrindularioak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Ezkerretako lehendakariak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Hiritarrak, lehendakariak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Etxebizitza estatistika (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Ipar Euskal Herria (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Ezkerretako lehendakariak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Beldarrak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Udalak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Zirbitzuetako txirrindularioak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Itzelpedatzaileak (gurejungoak eta otsailagaiak)
- Etxebizitza eta txirrindularioak:
  - Etxebizitza estatistika (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Ipar Euskal Herria (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Ezkerretako lehendakariak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Beldarrak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Udalak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Zirbitzuetako txirrindularioak (gurejungoak eta otsailagaiak)
  - Itzelpedatzaileak (gurejungoak eta otsailagaiak)

SEGURTASUNA

IBILBIDE-ORRIA

02 IBILBIDEAK

MUGIKORTASUNA

IRISGARRITASUNA

- Segurtasuna/direen guneak:
  - Segurako espaziosak ematen dutenak
  - Beldurrak ematen dutenak
  - Oinarrizko aldarrikatzeak eta herriko guneetakoak
  - Segurako guneak: etxaldeak, etxeak, leku jantziak, auzoak...
  - Ez delako nahi zu manterren:
  - Aldeko guneak, auzoak...
  - Norbaiketan, hirugarren zaharren partikularak
  - Beldurrak gure ahotza entzin distan (logiarantzkoak, solairuak, garajeak, etc.)
  - Zingiraren inguruan (solairuak, garajeak, etc.)
  - Mugikortasuna estatistikan azalduko da
  - Ez delako aldegunea, erregimendu...
- Segurako espaziosak:
  - Beldurrak ematen dutenak
  - Ez delako guneak: auzoak, etxeak, leku jantziak, auzoak...
  - Beldurrak ematen dutenak: garajeak, hirugarren zaharren partikularak, garajeak, solairuak, garajeak, etc.
- Beldurrak:
  - Oinarrizko aldarrikatzeak
  - Ez delako aldegunea, erregimendu...
  - Ez delako aldegunea, erregimendu...
  - Ez delako aldegunea, erregimendu...
  - Ez delako aldegunea, erregimendu...
- Administratzailea:
  - Administrazioa: leku jantziak, auzoak, etxeak, etc.
- Ezkerretako lehendakaria:
  - Tolken argazkietan jarduerak egin
  - Ezkerretako lehendakaria: gure aukera jantziak (etxeak, auzoak, auzoak, etc.)
- Gerregileak:
  - Aldeko guneetakoak: erregimendu...
  - Ez delako guneetakoak: erregimendu...
- Ezkerretako lehendakaria:
  - Ezkerretako lehendakaria: gure aukera jantziak (etxeak, auzoak, auzoak, etc.)

AURKEZPENA

C ZUZKIDURAK

HAUSNARKETA-GAIAK

3. Espazio libreak
4. Ekipamendu eta zerbitzuak

AURKEZPENA

HAPO

DOKUMENTAZIO IDATZIA

DOKUMENTAZIO GRAFIKO

Anfolamendu-proposamenak

ARAUDI PARTIKULARA

EREMUAK

Artikuluak

ARAUDI OROKARRA

ERAIKUNTA-ORDENANTZA

URBANIZAZIO-ORDENANTZA

AURKEZPENA

ANTOLAMENDU-PROPOSAMENAK

AURKEZPENA

ANTOLAMENDU-PROPOSAMENAK

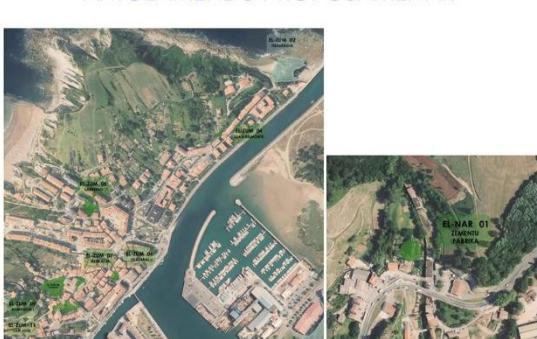
AURKEZPENA

ANTOLAMENDU-PROPOSAMENAK

AURKEZPENA

ANTOLAMENDU-PROPOSAMENAK

AURKEZPENA

ANTOLAMENDU-PROPOSAMENAK

AURKEZPENA

MUGIKORTASUNA

Araudi Orokorean
-Gutxienezko estandarrak biziak edo erabatiko bigarritzek **aparkatzeko gune bat** izango dute **bizikletentzako eta mugiltzen laguntzen duten ibilgailu motorgabeentzako**, adibidez: haur-kotxeak, mugikortasun uniko pertsonentzako aukia gurpildunak (motordunak edo motorgabeak edo antzeko elementuak). Aplikagarria izango da titulartasun publiko zein pribatuko eraikinetan.

AURKEZPENA

AURKEZPENA

AURKEZPENA

AURKEZPENA

AURKEZPENA

adibidea

ETXEBIZITZAK ETA KOHESIO SOZIALA

Araudi Orokorean
-Terrafo-zuzkiadura etxebizitzetan. Erokarregaitasuna zenbatzeko
irtpidea:
• Erakiteko garrantzitsuenetik dagozkionez, ez dira zenbatuko batzuk,
terrafo eta egilearen elementuak. Ionek etxekizketa
batzitzeko gehienez 5,00 m²-ka azalerara totala zenbatu
arte.

AURKEZPENA

adibidea

SEGURTASUNA

Urbanizazio Ordenantza
-Oinezkoentzako zumardi eta espaldak.
• **Jarduketa-guneak karpio** egindako era. Inguruinean bildi-sare berriaren emaitzatik
egokitzeko beharrerazkoak izenez gero, **egokitutako pasabideak** protektuan sartuko dira.
-Oinezkoen basabideei buruzkoak.
• **Espaloiaren aldamenean aparkalekuak duten kaietan, espaloiaren zirkulazio-errealean**
erreferentzio zabaldutako da, aparkatuoko ibilgailuek pasabideetik ikuslea oztzapatu
ez dezaten.

AURKEZPENA

IRISGARRITASUNA

adibidea

Araudi Orokorean

- Irisgarritasuna hobetzea.
- Ciro har, tatukaren kanpoaldean dauden igogailuen zutabeak kokatzeko **okupatu** behareko jabetzak publikoko lurzorua askatuko da.
- Ez dira erakigarrifusun-gehikuntza giso zenbatuko **irisgarritasuna** orokorean **hobetzen** duten jarduketak.

AURKEZPENA

adibidea

ESPAZIO LIBREAK

Urbanizazio Ordenanazan

- Diseño de espacios en los que se **hable** de espacios para la **recreación** y el **ocio**.
- Parque y la plaza tienen **hanbal erabilerrak** o espacios para que las personas **se reúnan** y **interactúen**.
- Los espacios tienen **lugar** para **sentarse** y **descansar**.
- Bancos:** alto y bajo, para que las personas de diferentes edades y habilidades puedan usarlos.
- Ilumiak:** banchos con sombra y mesas para que las personas puedan sentarse y descansar.

AURKEZPENA

ZUMAIKO
DA
Zumaiako
Udal
Ertzaintza
Gobernazio
Batzordeko
Zuzendaritza
Zumaiako
Udal
Ertzaintza
Gobernazio
Batzordeko
Zuzendaritza

EKIPAMENDUAK ETA ZERBITZUAK

adibidea

Erakuntza Ordenantza

- Creación de espacios para la **comunidad**, espacios públicos.
- Komunak** erakiko dira. Honefara, ahal bada, **kampolik edo behe-solaristik**, semearen edamaneke guneetik, sartuko da. Komunaren kokapenak ahal den ordenanzan zabalenean erabilitztea ahalbidetu du.

ZUMAIKO
DA
Zumaiako
Udal
Ertzaintza
Gobernazio
Batzordeko
Zuzendaritza

PLANAREN ESKUMENAK ETA GAITASUNA

HAPO EZ da:

- Urbanizazio-projektu bat
- Erakuntza-projektu bat

Ez ditzu marrazten erailik eta espacio público behin betiko forma, baina **BAI** ezartzen ditu behin Erakuntza-eta Urbanizazio-projektu GUZIEK bete behareko **ZEHAZTAPENAK**. HAPO BEHIN BETIKO ONARTU ONDOREN.

HAPO batek lurzoruan erabilera propositu, zehaztu eta arautzen ditzu. Baina **EZ** ditu kudeatzen MANTENTEZA edo FUNTZIONAMENDUA (bere zehaztopenek horrelan eragina izan ahal arren).

ZUMAIKO
DA
Zumaiako
Udal
Ertzaintza
Gobernazio
Batzordeko
Zuzendaritza

AURKEZPENA

ZUMAIKO
DA
Zumaiako
Udal
Ertzaintza
Gobernazio
Batzordeko
Zuzendaritza
Zumaiako
Udal
Ertzaintza
Gobernazio
Batzordeko
Zuzendaritza

HAPO-N KONPONDU GABEKO PROPOSAMENAK

- Ez daudelako HAPOren esku.
- Eskumena sektoreko administrazioak daukalako.
- Udalariaren mugagoiditzen dutelako eta era zabalagoan tratatu behar direlako.
- Etab.

ZUMAIKO
DA
Zumaiako
Udal
Ertzaintza
Gobernazio
Batzordeko
Zuzendaritza

ESKRRIK ASKO!

ZUMAIKO
DA
Zumaiako
Udal
Ertzaintza
Gobernazio
Batzordeko
Zuzendaritza

AURKEZPENA

PARTAIDETZARI ETA PRESTAKUNTZARI BURUZKO MEMORIA / MEMORIA DE PARTICIPACIÓN Y FORMACIÓN
orialdea / página 34 - 59

D.3 EKARPENAK

D.3.1 HERRI-EREDUA

ANIZTASUNA ETA TRINKOTASUNA

Egunero beharrak asetzeko egungo merkataritza- eta zerbitzu-aniztasunari dagokionez, Okia auzoaren kasu zehatza aipatu zen. Egun, auzoan merkataritzarik eta zerbitzurik ez dagoenez, Zumaiako hirigunearearen mende dago. Egoera hori larriagotu egiten da hirigunearekin oinezkoentzako eta bizikletentzako loturarik ez dagoelako, eta horrek are gehiago zaitzen du beharrezko zerbitzuak eskuratzea.

ETXEBIZITZA ETA KOHESIO SOZIALA

Etxebizitzari dagokionez, arazo nagusi bat nabarmendu zen: pertsona asko barnealdeko udalerrietara joan dira, batez ere etxebizitzen erosketa-prezio altuengatik. Egoera horrek gero eta kezka handiagoa sortu du bizilagunen artean, aukera eskuragarri ezak gizarte-kohesioari eragiten ari zaiola ikusten baitute.

Gainera, Zumaiako egungo etxebizitza-parkean tipología-aniztasunik ez dagoela adierazi zen. Etxebizitza mota desberdinak gabeziak talde demografiko desberdinietarako dauden aukerak mugatzan ditu, gaztetatik hasi eta adinekoetaraino. Etxebizitza-tipologiak dibertsifikatzea lagungarria izan liteke herritarren beharrak hobeto asetzeko.

Beste kezka garrantzitsu bat etxebizitzen irisgarritasuna izan zen, batez ere kanpoaldean. Adierazi zen etxebizitza asko malda handiko auzoetan daudela, eta, beraz, ez direla oso irisgarriak mugikortasun urriko pertsonentzat, edota adinekoentzat. Arazo horri aurre egiteko, etxebizitzak trukatzeko planak proposatu ziren, mugikortasun urriko pertsonak irisgarritasun urriko auzoetatik eremu irisgarriagoetara aldatzea ahalbidetuz. Neurri horrek nabarmen hobetu lezake egoiliar horien bizi-kalitatea, eta komunitatean inklusio handiagoa sustatu.

D.3.2 UDALERRIKO IBILBIDEAK

MUGIKORTASUNA

Mugikortasunari dagokionez, hiriko zenbait gunetan aparkatzeko dagoen arazoa azpimarratu zen. Hala eta guztiz ere, adierazi zen garrantzitsua dela oinezkoen mugikortasuna lehenestea ibilgailuen gainetik. Ildo horretatik, herriko Alde zaharraren kasua aipatu zen zehazki; izan ere, adierazitakoaren arabera zaila da bertako kaleetan lasai ibiltzea, kaleak estuak dira eta autoak abiadura handian ibiltzen direlako.

Azkenik, bidegorrien sarea Oikia auzoarekin lotzeko beharra berretsi zen. Neurri horrek bizikleta garraiobide jasangarri gisa erabiltzea sustatzeaz gain, hiri barruko irisgarritasuna eta konektibitatea hobetzen ere lagunduko luke. Ondo diseinatutako bidegorri-sare bat integratzea funtsezkoa da mugikortasun seguruagoa eta eraginkorragoa sustatzeko.

D.3 APORTEACIONES

D.3.1 MODELO URBANO

DIVERSIDAD Y DENSIDAD

En cuanto a la diversidad de la oferta de comercios y servicios necesarios para satisfacer las necesidades cotidianas, se mencionó específicamente el caso del barrio de Okia. Actualmente, debido a la falta de comercios y servicios en el barrio, los residentes dependen del centro de Zumaia. Esta situación se agrava por la ausencia de conexiones peatonales y de ciclismo con el centro, lo que dificulta aún más el acceso a los servicios necesarios.

VIVIENDA Y COHESIÓN SOCIAL

En relación con la vivienda, se destacó un problema importante: muchas personas se han trasladado a municipios del interior debido a los altos precios de compra de las viviendas. Esta situación ha generado una creciente preocupación entre los vecinos, que perciben que la falta de opciones asequibles está afectando la cohesión social.

Además, se señaló que el parque de viviendas de Zumaia carece de diversidad tipológica. La falta de diferentes tipos de viviendas limita las opciones disponibles para distintos grupos demográficos, desde los jóvenes hasta los mayores. La diversificación de la tipología de viviendas podría ayudar a satisfacer mejor las necesidades de la ciudadanía.

Otra preocupación importante fue la accesibilidad de las viviendas, especialmente en las zonas exteriores. Se señaló que muchas viviendas se encuentran en áreas de gran pendiente, lo que dificulta el acceso para las personas con movilidad reducida o mayores. Para abordar este problema, se propusieron planes de intercambio de viviendas, permitiendo a las personas con movilidad reducida trasladarse a áreas más accesibles. Esta medida podría mejorar significativamente la calidad de vida de estos residentes y fomentar una mayor inclusión en la comunidad.

D.3.2 RECORRIDOS DEL MUNICIPIO

MOVILIDAD

En cuanto a la movilidad, se destacó el problema de aparcamiento en varias zonas de la ciudad. Sin embargo, se subrayó la importancia de priorizar la movilidad peatonal sobre el uso de vehículos. En este sentido, se mencionó específicamente el caso del casco antiguo del municipio, ya que, según se comentó, es difícil caminar de manera tranquila en las calles debido a su estrechez y a la alta velocidad de los vehículos.

Por último, se reafirmó la necesidad de conectar la red de vías ciclistas con el barrio de Oikia. Esta medida no sólo fomentaría el uso de la bicicleta como medio de transporte sostenible, sino que también mejoraría la accesibilidad y la conectividad dentro del municipio. Integrar una red de vías ciclistas bien diseñada es fundamental para promover una movilidad más segura y eficiente.

IRISGARRITASUNA

Espazio publiko irisgarriak sortzearen garrantzia azpimarratu zen, pertsona guztiak inolako bereizketarik gabe erabiltzeko diseinatuak, mailak eta beste oztopo fisiko batzuk saihestuz.

D.3.3 ZUZKIDURAK

ESPAZIO LIBREAK

Espazio libreei dagokienez, berotze globalaren ondorioen aurkako borrokan duten garrantzia azpimarratu zen. Gune horietan landaredia gehiago sartzeko beharra nabarmendu zen, ez bakarrik inguruneak atseginagoak izan daitezen, baita bero-uharteen eragina arintzen lagunduko duten itzalguneak sortzeko ere. Zuhaitzen eta landareen ondorioz leku horiek freskoagoak eta atseginagoak izango dira, bizilagunen bizi-kalitatea hobetuz.

Gainera, espazio libre estali gehiago diseinatu behar direla adierazi zen, egun euritsuetan ere pertsonak kalera atera ahal izateko. Gune babestu horiek aire libreaz gozatzeko eta aire zabaleko jarduerak egiteko aukera emango liekete herritarrei, eguraldiaren egoera edozein dela ere.

ACCESIBILIDAD

Se subrayó la importancia de crear espacios públicos accesibles, diseñados para que todas las personas los puedan usar sin discriminación, evitando escalones y otros obstáculos físicos.

D.3.3 DOTACIONES

ESPACIOS LIBRES

En cuanto a los espacios libres, se destacó su importancia en la lucha contra los efectos del calentamiento global. Se hizo hincapié en la necesidad de incorporar más vegetación en estos espacios, no solo para hacerlos más agradables, sino también para crear zonas de sombra que ayuden a mitigar el efecto de las olas de calor. Los árboles y plantas harían estos lugares más frescos y agradables, mejorando la calidad de vida de los vecinos.

También se mencionó la necesidad de diseñar más espacios libres cubiertos, para que las personas puedan salir al exterior incluso en días de lluvia. Estos espacios protegidos permitirían a la ciudadanía disfrutar del aire libre y realizar actividades al aire libre, independientemente de las condiciones meteorológicas.

E. II. ERANSKINA. UDAL-LANGILEENTZAKO PRESTAKUNTZA

E.1 DEIALDIA

2024ko ekainaren 4ean, goizeko 09:00etan, hirigintzako genero-ikuspegia buruz prestakuntza-saio bat burutu zen Zumaiako Udalaren langileei zuzendutakoa. Hiru ordu iraun zuen. Saioa bi ataletan garatu zen: alde batetik, atal teoriko bat, hirigintza inklusiboari eta genero-ikuspegia plangintza orokorreko trenetan txertatzeari buruzkoa; eta bestetik, atal praktikoa. Azkenengo atal horretan, udalerriari buruzko azalpenak emateko eta ekarpenak egiteko aukera izan zen.

Guztira 9 pertsonak parte hartu zuten: 6 emakumek (kultura zinegotzia, hirigintza zinegotzia, obra eta zerbitzuetako teknikaria, udal aparejadorea eta berdintasun teknikaria) eta 3 gizonek (udal arkitektoa, hirigintza teknikaria eta alkatea).

E. ANEXO II. FORMACIÓN PARA PERSONAL DEL AYUNTAMIENTO

E.1 CONVOCATORIA

El 4 de junio de 2024, a las 09:00 de la mañana, se llevó a cabo una sesión de formación sobre perspectiva de género en urbanismo dirigida al personal del Ayuntamiento de Zumaia. La sesión tuvo una duración de tres horas y se desarrolló en dos partes: por un lado, una parte teórica, que trató sobre el urbanismo inclusivo y la integración de la perspectiva de género en la planificación general; y por otro lado, una parte práctica. En esta última parte, se ofreció la oportunidad de hacer explicaciones y contribuciones sobre el municipio.

En total, participaron 9 personas: 6 mujeres (la concejala de cultura, la concejala de urbanismo, la técnica de obras y servicios, la aparejadora municipal y la técnica de igualdad) y 3 hombres (el arquitecto municipal, el técnico de urbanismo y el alcalde).

E.2 EDUKIA

E.2 CONTENIDO

GENERO-IKUSPEGIA ETA HIRIGINTZA INKLUSIBOA PLANGINTZA OROKORREAN

PRESTAKUNTZA UDAL-LANGILEENTZAT

ZUMAIA

2024ko ekainean

AURKEZPENA PRESENTACIÓN

2. GENERO-IKUSPEGIA

AURKEZPENA

2.1 ZERGATIK TXERTATU BEHAR DA GENERO-IKUSPEGIA?

GAUR EGUNGO ESPARRUA

- Hiri-zabalunea, garapen berriak, zonakatzea, landa-guneak...
- Gaur egungo gaikak
Mugikortasuna, klima-aldaleta, generoa, osasuna, baztertze soziala, hiri-berroreanetza, mundu digitala (e-commerce, quik commerce, e-tab).

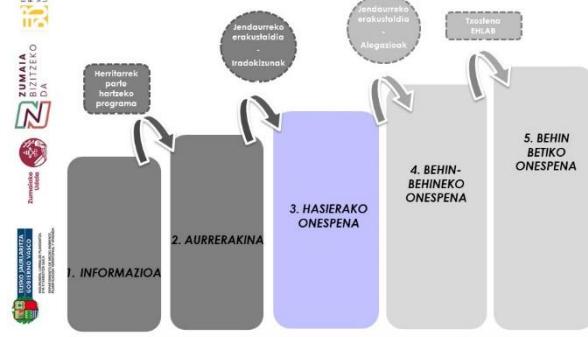
"Eguneroko bizitzan adituak"

- ¿Zer da "eguneroko bizitza"?
- Genero y sexua**
- Hiri-ekoizlea eta baserria ekoizpen-makina gisa VS zaintza-lanak eta ugalkefa (bateragamitza).

1. HIRI-ANTOLAMENDUKO PLAN OROKREI BURUZKO SARRERA

NOLA LANTZEN DA HERRI ANTOLAMENDURAKO PLAN OROKOR BAT?

HASIERA → **AMAIERA**

ESPARRU JURIDIKOA

- ESTATUOKO
• 3/2007 Lege Organikoa, martxoaren 22ko, Emakume eta Gizonen Berdintasun eragingarriak.
• Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako III. Plan Estrategikoa 2022-2025.

- ERKIDEGOROKO
• 1/2023 Legegintzako Dekretua, martxoaren 16koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistak gabe bizitzeko Legearen testu battegina onartzen duena.
• Emakume eta Gizonen Berdintasunerako VII Plana, Gobernu Kontseiluak 2018ko ekainaren 19an onetsia.
• 40/2012 Ebazpena, abuztuaren 21ekoa, Jauralitzaren Idazkaritzako eta Legebiltzararekiko Harremenearako zuzendariarena; honen bitarbez, Jauralitzaren Kontseiluaren Erabakia, genero-eraginaren aurreko ebaluazioa gauzatzeari buruzko jarraihibideak onartzeko eta gizonen eta emakumeen arteko desberdintasunak ekidin eta berdintasuna sustatzeko neurriak hartzeari buruzkoa, argitar da didilia xedatzet da.

- FORALAK
• 2/2015 Foru Araua, martxoaren 9koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerako.
• Emakumeen eta gizonen berdintasunerako III. Foru Plana Gipuzkoan 2020-2023.

2.2. ZER DA GENERO-IKUSPEGIA HIRIGINTZAN?

HIRIGINTZA INKLUSIBOA

"Feminismoa unibertsala da. Desberdintasunak antzematen ditu, baina helburu berberak ditu. Emakumeen eta gizonen garapena du xede: osoa eta goitik beherakoa ongizatean eta duintasunean".

Marcela Lagarde

Emakumeen eta gizonen berdinatsunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistak gabe bizi zekiko Legearen testu batetik honela definitzen du genero-ikuspegien integrazioa: emakumeen eta gizonen egoera, baldintza, jomuga eta behartuan ezberdinak modu sistemalikoa kontsideratza, eta, horretarako, politika eta ekinzia guzietan, mala guzietan eta horien plangintza, egikarizte- eta ebaluazio-fase guzietan, **ezberdintasunak ezabatzeko eta berdinatasuna sustatzeko** xedea duten helburu eta jarduketa zehatzak txertatzea.

EMAKUMEA HIRIAN EUROPAKO KARTA, BRUSELA (BELGIKA)

Hiri-filosofia berri baten bila, alderdi eta prozedurak aldatuz.

Aldaketa honakoak bidez lortuko da:

- Otxopaoak erabatuz emakumeen "Hiriko Eskubidea" benetakoia izan dadin. Horretarako azimarratuko da eragindako pertsona guztek plangintza, etxebizitzeta eta bizi-balantzari dagokien arazoetan egindako dute eta erabakak hartuko dituzte.
- Hiran bizi-balantza hobea gora plifikatu eta garatzeko ditutzen erabakan hartzeko prozedura demokratiko berriak sustatzu. Horietan galdu eta erabakak hartzeko garon emakumeen ekopenak sartu dira.
- "Hiruaren kontzientzia soziala handituz eta biztanleria aktiboa baten bidez berituz". Hala, erabakik hartzeko ditutzenak herriarei eragiten dieten egerueroa golegandik geriturako egon daitezten.
- Hiran plangintza-filosofia desberdin bat sustatzea, giza-baloetan oinarritua.
- Gizartearen aldaketa-prozesuak indartzea, oso komplexa izatera heldu baino.

AURKEZPENA

ZER DAKAR GENERO IKUSPEGIA BARNERATZEA?

- ✓ **Zalantzan jartzea** desberdintasunak sortzen dituzten eta "normal"-izat jotzen diren egorak
- ✓ Ikuspegi kritiko eta zabalago batetik agirik **berrikustea** eta dagozkion aldaketak egitea.
- ✓ Helburu eta **proposamenen zehatzak** sortzea.
- ✓ **Kalitatezko herriaren parte-hartzea bilatzea.**

AURKEZPENA

2.3.1. Lanak eta lanen antolaketa

AURKEZPENA

PLANAREN ESKUMENAK ETA GAITASUNA

HAPO bat EZ da:

- Urbanizazio-projektu bat
- Eraikuntza-projektu bat

Ez ditu marrazten eraikin eta espazio publikoen behin beliko forma, baina BA! ezartzen ditu behin Eraikuntza- eta Urbanizazio-projektu GUZTIEN bete beharreko **ZEHAZTAPENAK**. HAPO BEHIN BETIKO ONARTU ONDOREN.

HAPO batek lurzoruen erabileraik proposatu, zehaztu eta arautzen ditu. Baina EZ ditu kudeatzen MANTENTEZA edo FUNTZIONAMENDUA (bere zehaztapenei horietan eragina izan ahal arren).

AGIRIAK

AURKEZPENA

HAUSNARKETA-GAIAK

A HIRI-EREDUA

- Anitzasuna eta trinkotasuna: kontziliazioa eta bizi-modua
- Etxebizitzeta eta kohesio soziala
- Segurtasuna
  - Landerria
  - Gure amiskutsuk
- Mugikortasuna
  - Segurako trinkotasuna
  - Segurako berrak
  - Auzen lotura
  - Mugikortasuna ingurune naturalaren, aislaldia eta osasuna
  - Mugikortasuna goizez
  - Aparatua
  - Garaio publikoa
- Irisgarritasuna
- Epozio libreak
- Ekipamendu eta zerbitzuak
- Iridakoenen sindikatua: berdinatsuneko antzemate soziala
- Hizkuntzaren eta fruden erabilera ez sexistak
10. Gobernanzta

B UDALERRIKO IBILBIDEAK

C ZUZKIDURAK

D ZEHARKAKO GAIAK

IBILBIDE-ORRIA

01 HIRI-EREDUA

ANITZASUNA ETA TRINKOTASUNA

- Etxebizitzeta eta kohesio soziala
- Segurako trinkotasuna (gaueungo eta etxeko)
- Kontziliazioa (gaueungo eta etxeko)
- Mugikortasuna (gaueungo eta etxeko)
- Segurako berrak (gaueungo eta etxeko)
- Auzen lotura (gaueungo eta etxeko)
- Segurako trinkotasuna (gaueungo eta etxeko)
- Jende-kopuru ordu desberdinak
- Osasuna (gaueungo eta etxeko)
- Segurako trinkotasuna (gaueungo eta etxeko)

ETXEBIZITZA ETA KOHESIO SOZIALA

- Zaharberria eta gauz-hamerria
- Etxebizitzeta eta kohesio soziala (espazio libreak eta jarduerak)
- Etxebizitzeta urteko zeltak (ekonomikoa)
- Etxebizitzeta urteko zeltak (gauzak)
- Intergenerazionala (gauzak)
- Intergenerazionala (gauzak)
- Bizirik gabeko herrikoia (gauzak)
- Intergenerazionala (gauzak)
- Segurako trinkotasuna (gauzak)
- Osasuna (gauzak)

AURKEZPENA

SEGURTASUNA

IBILBIDE-ORRIA

02 IBILBIDEAK

MUGIKORTASUNA

IRISGARRITASUNA

IBILBIDE-ORRIA

03 ZUZKIDURAK

ESPAZIO LIBREAK

EKIMAPENDU ETA ZERBITZUAK

IBILBIDE-ORRIA

AURKEZPENA

04 ZEHARKAKO GAIAK

IRUDIKAPEN SINBILOKA

HIZKUNTA ETA IRIDI EZ SEXISTAK

GOBERNANTZA

2.4. NON?

AURKEZPENA

HAPO

DOKUMENTAZIO IDATZIA

DOKUMENTAZIO GRAFIKOA

Anfolamendu-proposamenak

ARAUDI PARTIKULARRA

EREMUAK

Artikulanak

ARAUDI OROKARRA

ERAIKINTZA-ORDENANTZA

URBANIZAZIO-ORDENANTZA

AURKEZPENA

SEGURTASUNA

Araudi Orokorean

-Erabiliera bateragaitasun-erregimenean orokorra.
-Erabiliera bateragaitasun-erregimenean xehetua.

Eraikuntza Ordenantza

- Atarien sarrerako arroterriko eta txitruk gardeñak izango dira, **barnealdea ikusten dela bermetzko**.
- Behe-salaratuun, eskalieraren eta **legalluaren ateretzeko ikusgia** izango da ofizialaren **sarbideetik**. Sarbide otearen eta elementu horien artean zokorrik izateaz saltensteko da.

Urbanizazio Ordenantza

- Segurtasunaz zamaldanek karpoko esparruak erabiltzen dituzte.
- Zamaldeneko gunea oinezkoen pasabide batzen inguruan esan beharko da, pasabidearen ondoren, bidearen zirkularrazen noranzkoan.**
- Espazioaren ondoan aparkalekuak dute, gobernatzen eta lehorrak diren aparkalekuak erantzera zabalduko da, aparkalekuetako bilgailuak ez ditzaten (kumena oztopatu) zebra-platillak.

AURKEZPENA

adibidea ETXEBIZITZA ETA KOHESIO SOZIALA

Araudi Orokorean

- Balkoi, terraza edo egiturak bat duten etxebeitiztan, azalerak horren zati bat sartu ohi dira astebeleztarria, betiere 4,00 m²ko guztieneko karpoko-azalerak beterikoa.
- Balkoi gehiago ebezge geru, orientazio hobea eskaintzen duen balkoiak karpoko gisa mantenduko da.
- Jardutzen den fatxadanen tratamendu arkitektoniko bateratua eta egokia bermatuko da.

AURKEZPENA

adibidea

MUGIKORTASUNA

Araudi Orokorean

- Gutxieneko estandarrak bihotzak eta mugitzen lagunetako beste ibilgailuak aparkatuko.
- Eraikin berriek, ordezkapenei edo birkatze integrategiak **aparkaleku-gunea** bat izango dute **bikiletzako eta mugitzen lagunetako duren** aparkalekuetako **zirkularra**, haur-kotxeak, auki gurpildunak, mugitzenaun amika perzentzialat (motordunak edo motargabeak) edo entzako elementuak. Aplikazioa izango da **titulatasun publiko** zelai pribatuko erabilketan.

Urbanizazio Ordenantza

- Aldi bereki bideak diseinatzeko irizpideak.
- Bikile sareo diseinatzeko irizpideak

AURKEZPENA

IRISGARRITASUNA

adibidea

Araudi Orokorean

- Oro har, fatxadanen kanpaldean dauen (igoagunen zuabeak kokatzeo) **okupatu behareko** jabari publiko lurzorua askatuko da.
- Ez alia erakigarritasun-gehikuntza gisa** zenbatuko erakuntzaren **irsgarritasa** orokoren hobetzen darduketak.

Erakunta Ordenantzan

- Irsgarritasa gisa proposatzen:
Erakultzeko kolektibo edo erabilera publikoko erakinetan, partzela barruko aparkaleku edo lurpeko **garajeetako ibilgailuentzako sarerek** horiek erabiliko dituzten ibilgailuekin bat datozent neurriak edukiko dituzte oinplanoan eta sekalan, eta gutxienez txarteko **gune horizontal bat** (gehienekoa mazka: %3) edukiko dute, 5,00 metroko lurzorua eta 4,00 metroko zabala eta. Txarteko espazioen altuera librea 2,50 m-koa izango da gutxienez, ez desaten.

Urbanizazio Ordenantzan

- Oinezkoentzako zumaiak eta espazioak.
Jarduketa-guneetako koppo (gerena ere, inguruarena bide-sare berantiar emaitzeari egokitzeko bideratzeko) banez gero, **egokitutako pasabideak** protektuan sartuko dira.
- Oinezkoen pasabideei buruzkoak.
Espaloaren **aldamenean aparkalekuak duten kokean**, espalo lehen **zirkulazio-erreiaren eritzeraino zabalduko** da, aparkatutako ibilgailuek oinezkoen pasabideak ikustea aitzapatu ez desaten.

AURKEZPENA

adibidea

EKIPAMENDUAK ETA ZERBITZUAK

Araudi Orokorean

- Terraza-zukildura eta erabiliztoen. Erakuntasuna zenbatzeko irtpidea.
ez dira zenbatuko baikoi, terraza eta eguleren elementuak.

Erakunta Ordenantzan

- Ogasun, hirienek ekipamenduak, erakin publikoetan.
Komunak erakiklo alira, Horrelara, ahal bado, **kopolik edo behe-solaristik**, sarreraen **aldameneko guneetik**, sartuko da. Komunaren kokapenak ahal den ordutegi zabalenean erabiliztea ahalbidetu du.

Urbanizazio Ordenantzan

- Hiri-itztarrok.
Erabilera publikoko hiri-elementuak, este batetako, telefoniako kabinak edo horma hoblak, Iturrik, paperontzik, bankuak eta ciber, **hientar giziek erabilii ahal izateko** moduan diseinatu eta kokatuko dira, oinezkoen joan-etorriarentzat ostozpo izan gabe.

AURKEZPENA

2.5. NOIZ BARNERATU GENERO IKUSPEGIA PLANGINTZA-TRESNETAN?

AURKEZPENA

2.6. TEORIATIK...

AURKEZPENA

ESPAZIO LIBREAK

adibidea

Araudi Orokorean

- Oinantza zehaztuenak,
Erakina eta erakuntza bateratuztak: sestra gainean erakuntza **apaintxariak, pergolaak, aigerkiak, instalazioa eta antzekoak** egikarria ere **balmentuko** da.

Urbanizazio Ordenantzan

- Ahal bado **piazak bide-sarearekin lotuko** dira, gutxinez **alde batean**.
Parke eta plazan diseinuan **halibat erabilizteko espazioak eta gune irekiak nahastuko** dira, beren tratamendua erabilera desberdinak ohabiltzeko dituelarik: ibilbideak, ibilgailu-edo boso-guneak, aislatzarako eta aterapeumerako guneak, lorategi didaktikoak, baserri-estiloak, milletegiak, ozuluakeneko banatzak, eta b. Plaza bera modu askotan eta finko edo terrenalinek ahal berean erabili andi txerto espazioak sortzea.
- Hiri-itztarrok.
- Ibarrenak:** barri jarrimko da, 1.900m² edo zati bakotzeek.

AURKEZPENA

HAPO-N KONPONDU GABEKO PROPOSAMENAK

- Ez daude lako HAPOren esku**
- Eskumenia sektoreko administrazioa daukalako**
- Udalerritarrak mugia gainditzen dutelako eta era zabalagoan tratatu behar direlako**
- Elab.**

IZAPIDETZEA

Kasu honetan, proposamen batzuk **Aurrerakinean** sartu ziren. Horiek **Hasierako Onsopenaren** agirian landu dira. Fase horretan araudiproposamena ere, Aurrerago eta behin betiko **HAPOren agirian berfan**.

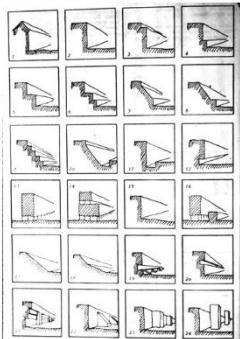
AURKEZPENA

HIRI-FORMAREN ERAGINA

AURKEZPENA

Arkitektura

Sekzioak

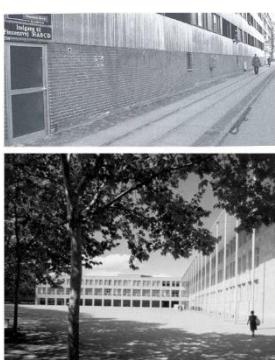
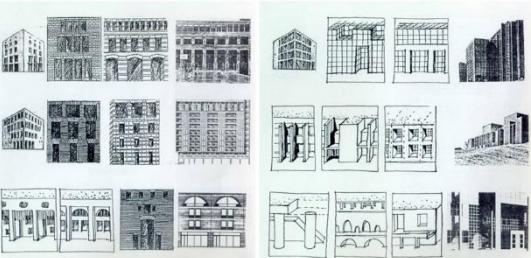

Bolumetria

AURKEZPENA

Fatxadak

AURKEZPENA

Hiri-espazioa

Elkar-tokia

Bloke isolatuak

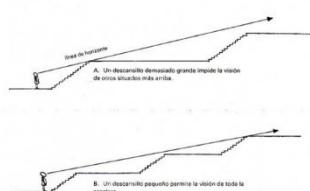
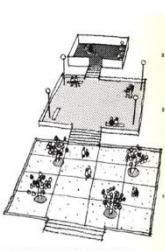
Barneratua/Banandua

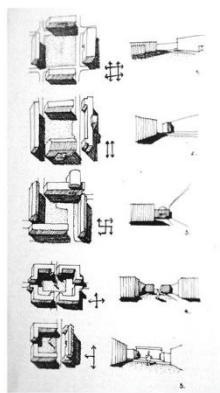
AURKEZPENA

Hiri-konposizioa

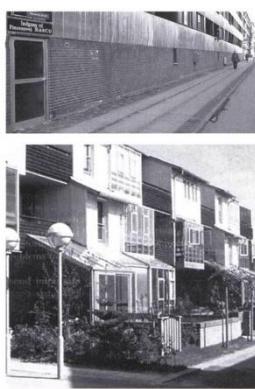
Hierarkia

Inguratzalea

AURKEZPENA

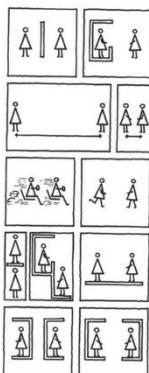
Era karri edo gogaitu

Ireki edo itxi

AURKEZPENA

Ireki edo itxi

- 1. Con muro
- 2. Sin muro
- 3. Distancias largas
- 4. Distancias cortas
- 5. Velocidades altas
- 6. Velocidades bajas
- 7. Varios niveles
- 8. Un solo nivel
- 9. Orientación de espaldas
- 10. Orientación de frente

2.7. ... PRAKTIKARI PARTE HARTZEKO PROZESUA

AURKEZPENA

AURKEZPENA

OINARRIZKO IRIZPIDEAK BURUTZEKO

- **Datuak sexuaren arabera bereizi**
Errenta, biztanleria, etab.
- **Genero-minizara**
Ezagutuaz/azalarazi aipatzen ez dena ez da existitzen. Sèxistak ez diren eta inklusiboak diren hizkera eta irudak erabiltea HAPOren agirigutietan.
- **Parte hartzeko mekanismo askofarikoak erabili, formatu eta maila desberdinetan, inklusioa sustatzeko**
Iradokizunak, udalbatza, etab.

2.8. OINARRIZKO IRIZPIDEAK

AURKEZPENA

AURKEZPENA

E.3 EKARPENAK

Esan bezala, saio honek, alde batetik, alderdi teoriko bat izan zuen, hirigintzan genero-ikuspegia jorratu zuena, eta, bestetik, zati praktikoago bat, udalerriari buruz egokitzat jo ziren iruzkinak eta ekarpenak egin zituen. Jarraian, guztiak jaso dira.

E.3.1 HERRI-EREDUA

ANIZTASUNA ETA TRINKOTASUNA

Egunero beharrak asetzeko egungo merkataritza- eta zerbitzu-aniztasunari dagokionez, hurbileko merkataritza pixkanaka desagertzearen arazoa aipatu zen. Herriko zenbait lekutan, arazo horrek, behe solairuetan etxebizitza egotearekin batera, eremu horietarako ibilbideak, luzeak eta monotonoak bezala hautematea eragin du, herriaren erdigunetik are gehiago isolatuz.

ETXEBIZITZA ETA KOHESIO SOZIALA

Gai honi dagokionez, Alde zaharreko kasu zehatzaren inguruan hitz egin zen. Alde zaharreko etxebizitza-tipologiarekin, eraikitze urtearen eta Alde zahar beraren topografiaren ondoriz, zailtasun handiak daude irisgarritasun baldintza egokiak lortzea etxebizitzen barnealdean zein kanpoaldean. Gainera, horrelako eraikin zaharretan zailtasun handiak daude (ekonomikoak, teknikoak...) etxebizitza barnealdetan konfort maila egokiak lortzeko.

Alde zaharrarekin jarraituz, bizitegi-erabilera soilik duen eremu bat bilakatzen ari dela azpimarratu zuten, bertan zegoen hurbileko merkataritza desagertzen joan baitelako. Arazo horren aurrean ekipamenduak eta espazio libreak txertatzearen garrantzia nabarmendu zuten, horiek sortzen dituzten sinergiek, Alde zaharrean, bizitza berreskuratzen lagunduko baitzuten.

Azkenik, behe solairuetan etxebizitzak sartzearen inguruan hitz egin zen. Horrekiko, adierazi zen, kontu handia eduki behar dela, fluxu-erakargailea den elementu bat ez badago eremuan, bizitegi-erabilera soilik duen eremu bat bilakatzeko arriskua baitago, horrek dakartzan arazo guziekin.

E.3.2 UDALERRIKO IBILBIDEAK

SEGURTASUNA

Beheko solairuko merkataritza desagertzearen gaiarekin jarraituz, arazo horrek sortzen duen segurtasun falta nabarmendu zen. Adierazi zenez, beheko solairuan supermerkatuak jartzeak fatxada opakuak eta jarraituak sortzen ditu askotan, kalearekin harremanik sustatzen ez dutenak, eta segurtasun-ezaren sensazioa areagotzen du, ez baikaitzute ikusten. Ildo horretan, zenbait saltokik erakusleihoa gardentasun gutxirekin izateko duten joera ere aipatu zen, hiri-ingurunearekiko ikusgarritasuna eta harremana murriztuz.

Gainera, nabarmendu zen herriko zenbait gunek beldurra edo segurtasun-eza sortzen dutela gauez

E.3 APORTACIONES

Tal como se ha mencionado, esta sesión tuvo, por un lado, una parte teórica que abordó la perspectiva de género en la planificación urbana, y, por otro lado, una parte práctica en la que se hicieron comentarios y aportaciones relativas al municipio. A continuación, se detallan todas las contribuciones.

E.3.1 MODELO URBANO

DIVERSIDAD Y DENSIDAD

En relación con la diversidad de la oferta de comercios y servicios para satisfacer las necesidades cotidianas, se abordó el problema de la desaparición progresiva del comercio de proximidad. En algunas partes de la localidad, este fenómeno, junto con la presencia de viviendas en las plantas bajas, ha dado lugar a recorridos largos y monótonos, aislando aún más esas zonas del centro del municipio.

VIVIENDA Y COHESIÓN SOCIAL

En este tema, se habló específicamente del caso del casco antiguo. Debido a la tipología de vivienda, la antigüedad de los edificios y la topografía del casco antiguo, existen grandes dificultades para cumplir con los estándares de accesibilidad tanto en el interior como en el exterior de las viviendas. Además, se destacó que en edificios antiguos como estos, es difícil mantener niveles de confort adecuados debido a problemas económicos y técnicos.

También se subrayó que el casco antiguo se está convirtiendo en una zona de uso exclusivamente residencial debido a la desaparición del comercio de proximidad. En este sentido, se resaltó la importancia de integrar equipamientos y espacios libres, ya que las sinergias que se generen ayudarían a revitalizar la vida en el casco antiguo.

Por último, se discutió sobre la inserción de viviendas en las plantas bajas. Se destacó que debe prestarse especial atención a este aspecto, ya que, sin un elemento que facilite el flujo de personas, existe el riesgo de convertir estas zonas en áreas de uso exclusivamente residencial, con los problemas que ello conlleva.

E.3.2 RECORRIDOS EN EL MUNICIPIO

SEGURIDAD

Siguiendo con el tema de la desaparición del comercio en las plantas bajas, se destacó la falta de seguridad que eso provoca. Se señaló que la presencia de supermercados en las plantas bajas a menudo crea fachadas opacas y continuas que no fomentan la interacción con la calle, aumentando la sensación de inseguridad, ya que no se puede ver lo que ocurre detrás. También se mencionó la tendencia de algunas tiendas a tener escaparates con poca visibilidad, lo que reduce la percepción y conexión con el entorno urbano.

Además, se destacó que algunas zonas del municipio generan miedo o inseguridad al caminar por ellas de noche, debido a la falta de actividad.

ibiltzean, jarduerarik ez dagoelako.

MUGIKORTASUNA

Mugikortasunari dagokionez, hiriko periferietan aparkalekuak sortzeko beharra nabarmendu zen, erdigunean trafikoa murritzeko eta oinezkoen eta bizikleten mugikortasuna sustatzeko. Gainera, aparkaleku horiek ondo planifikatutako oinezkoentzako eta bizikletentzako ibilbideekin lotzearen garrantzia azpimarratu zen, ibiltzea edo bizikleta erabiltzea aukeratzen dutenentzat trantsizio arina eta segurua ziurtatuz.

IRISGARRITASUNA

Saioan zehar, espazio publiko irisgarriak sortzearen garrantzia azpimarratu zen, pertsona guztiak inolako bereizketarik gabe erabiltzeko diseinatuak, mailak eta beste oztopo fisiko batzuk saihestuz.

E.3.3 ZUZKIDURAK

ESPAZIO LIBREAK

Espazio libreen gaia izan zen bileran eztabaidea gehien sortu zuena. Espazio horiek errealtitate sozial guztiak kontuan hartuta proiektatzearren garrantzia adierazi zen, hainbat jarduera gertatzen diren eta elkargune gisa funtzionatzen duten leku dinamiko bihur daitezen.

Bereziki nabarmendu zen gune seguruen sorrera, haurrek kezkarik gabe jolastu ahal izan dezaten. Gainera, espazio horietan elementu naturalak txertatzeko beharra nabarmendu zen ere, hala nola zuhaitzak eta lorategiak, itzala emateko eta giro atseginagoa eta osasungarriagoa sortzeko. Beste puntu erabakigarri bat gazteei berariaz zuzendutako espazioak diseinatzeko beharra izan zen. Hiri-altzariak sartza iradoki zen, hala nola bankuak eta mahaiak, gazteak biltzera eta sozializatzera gonbidatzen dituztenak. Gaur egun, gazte asko esertzen dira bankuetan hitz egiteko, pipak jateko eta denbora pasatzeko, eta, beraz, espazio horiek beren beharretara eta lehentasunetara egokituta egon behar dute.

Halaber, azpimarratu zen espazio libre horiek funtzionalak izateaz gain, erakargarriak eta irisgarriak ere izan behar dutela komunitateko kide guztientzat, adinekoentzat eta mugikortasun murriztua dutenentzat barne.

Laburbilduz, espazio libreak inklusiboak, seguruak eta funtzi anitzekoak izatea bilatzen da, guziontzako biziak idetza- eta ongizate-giroa sustatzuz, alde batetik, biziak eta interakzio soziala sortuz, eta, bestetik, espazio horiek benetako katalizatzaile bihurtuz.

EKIPAMENDU ETA ZERBITZUAK

Ekipamenduei dagokionez, adierazi zen kirol-ekipamenduetan emakumeen beharrak kontuan eduki behar direla, egun, emakumeek kirol mota guztieta hartzen baitute parte, eta kasu askotan, bertako aldagelak, dutxak etb. ez daude beharretara egokituak.

Bestalde, herrian komun publiko gehiago jarri behar zirela adierazi zen, eta, horrez gain, horietan

MOVILIDAD

En cuanto a la movilidad, se subrayó la necesidad de crear aparcamientos en la periferia del municipio para reducir el tráfico en el centro y fomentar la movilidad peatonal y ciclable. También se destacó la importancia de vincular estos aparcamientos con rutas bien planificadas peatonales y ciclistas, asegurando una transición suave y segura para quienes eligen esos modos de transporte.

ACCESIBILIDAD

A lo largo de la sesión, se subrayó la importancia de crear espacios públicos accesibles, diseñados para que todos puedan usarlos sin discriminación, evitando barreras y otros obstáculos físicos.

E.3.3 DOTACIONES

ESPACIOS LIBRES

El tema de los espacios libres fue el que generó más debate en la reunión. Se enfatizó la importancia de proyectar estos espacios teniendo en cuenta todas las realidades sociales, de manera que se conviertan en lugares dinámicos que alberguen diversas actividades y funcionen como puntos de encuentro.

Se resaltó especialmente la creación de espacios seguros para que los niños y las niñas puedan jugar sin preocupaciones. Además, se destacó la necesidad de incorporar elementos naturales como árboles y jardines en estos espacios, para proporcionar sombra y crear un ambiente más agradable y saludable. Otro punto importante fue la necesidad de diseñar espacios específicamente dirigidos a las personas jóvenes. Se sugirió la incorporación de mobiliario urbano como bancos y mesas que inviten a las personas jóvenes a reunirse y socializar. Muchos personas jóvenes actualmente se sientan en bancos para conversar, comer algo o pasar el tiempo, por lo que estos espacios deben estar adaptados a sus necesidades y preferencias.

También se subrayó que estos espacios deben ser funcionales, atractivos e inclusivos para todas las personas, incluyendo las mayores y las personas con movilidad reducida.

En resumen, se busca que los espacios libres sean inclusivos, seguros y multifuncionales, promoviendo un entorno de convivencia y bienestar para todos, fomentando la vida y la interacción social y convirtiéndose en catalizadores reales de la comunidad.

EQUIPAMIENTOS Y SERVICIOS

En cuanto a los equipamientos, se señaló que es fundamental tener en cuenta las necesidades de las mujeres en los espacios deportivos, ya que actualmente participan en todos los tipos de deportes, y, en muchos casos, los vestuarios y duchas no están adaptados a sus necesidades.

Por otro lado, se destacó la necesidad de instalar más baños

haurrentzako egokitutako elementuak sartu behar zirela, hala nola aldagailuak eta beste erraztasun batzuk.

E.3.4 ZEHARKAKO GAIAK

IRUDIKAPEN SINBOLIKOA

Gai horri dagokionez, adierazi zen badagoela ekimen bat hiriaren irudikapen sinbolikoa aldatzeko, aniztasun eta inklusio handiagoa islatzeko helburu duena.

públicos en el municipio, y de incluir elementos adaptados para niños y niñas, como cambiadores y otras facilidades.

E.3.4 TEMAS TRANSVERSALES

IMAGEN SIMBÓLICA

En relación a este tema, se mencionó que existe una iniciativa para cambiar la imagen simbólica de la ciudad con el objetivo de reflejar una mayor diversidad e inclusión.

F. III. ERANSKINA. EREDUARI BURUZKO PROPOSAMENAK EZTABAI DATZEKO TAILERRA

F. ANEXO III. TALLER DE DISCUSIÓN DE LAS PROPUESTAS DE MODELO

F.1 DEIALDIA

2024ko ekainaren 18an, arratsaldeko 18:00etan, elkarlanerako saio bat egin zen bertaratutakoein. Saio horrek ordu eta erdiko iraupena izan zuen, eta hirigintza inklusiboa eta genero-ikuspegia Zumaiako HAPOn txertatzeari buruzkoa izan zen. Hainbat gai jorratu ziren bertaratutakoek hobetzeko eremuak identifika zitzaten, irtenbide zehatzak proposatuz, edo beste ekarpen batzuk egiteko. Jorratutako gaiak honakoak izan ziren: etxebizitza eta gizarte-kohesioa, aniztasuna eta trinkotasuna, segurtasuna, irisgarritasuna, mugikortasuna, espazio libreak eta ekipamendua.

Guztira, 8 pertsona bertaratu ziren, horietatik 9 emakumezkoak ziren eta gizonezko bat.

F.1 CONVOCATORIA

El 18 de junio de 2024, a las 18:00 de la tarde, se llevó a cabo una sesión colaborativa con las personas asistentes. La sesión tuvo una duración de una hora y media y se centró en la integración del urbanismo inclusivo y la perspectiva de género en el Plan General de Ordenación de Zumaia. Se trataron diferentes temas para que las personas participantes pudieran identificar áreas de mejora, proponer soluciones concretas o hacer otras aportaciones. Los temas abordados fueron los siguientes: vivienda y cohesión social, diversidad y densidad, seguridad, accesibilidad, movilidad, espacios libres y equipamientos.

En total, asistieron 8 personas, de las cuales 7 eran mujeres y 1 era hombre.

al.		ar.	az.	og.	ol.	Ir.	ig.
27		28	29	30	31	1	2
		18:00 - Pala Entrenamendua		18:30 - LIBURU AURKEZPENA I 'Dardarak' liburu ilustratua	18:30 - Malen Etxea elkarrearen 20. urteurrena		
3	4		5	6	7	8	9
		18:00 - Pala Entrenamendua		18:30 - KONTZERTUA ETA SOLASALDIA I Hatxe		Egun guztian zehar - RAIXTA 2024 I Emakumeon* etxeko uda aurreko festa	
10	11		12	13	14	15	16
17	18		19	20	21	22	23
24		25	26	27	28	29	30

Deialdia Zumaiko Emakumeon* Etxeko webgunean iragarri zen.

La convocatoria fue anunciada en la página web de la Casa de las Mujeres –Emakumeon* Etxea- de Zumaia.

Zumaiko Emakumeon* Etxea	Hasiera	Etxea	Eskaintza	Zerbitzuak	Izen ematea
--------------------------------	---------	-------	-----------	------------	-------------

Berdintasun Foroa

18:30
2024-06-18

- Berdintasunaren alde bideak irekitzeko, Zumaiko Udalean eragiteko eta politika feministikak sustatzeko.
- Emakumeen egoerari buruz hausnartzeko eta aldaketak proposatzeko.
- Zeure buruaren jabe izateko.
- Emakumeon* presentzia eta parte-hartzea areagotzeko.
- Zure proposamenak jasotzeko.

F.1.1 GARATUTAKO MATERIALA

Genero ikuspegia Zumaiako HAPOn txertatzeko lanak

Genero ikuspegia Zumaiako HAPOn txertatzeko lanak
TAIERRA

HIRI-EREDUA

JASOTAKO ARAUDIA

Etxebiltzari eta gizarte-kontseiloi dagokienetan, horako hau proposatzen da:

- Iratxotzunen hobetzeko etxekatu horien den jarduerako lantzen diren dinamika eta arauak.
- Iratxotzunen iragaztikoa bideratzen duaketen produktuen erdigintzaurren zenbaitetako ahotzea.
- Hizkuntzaren terrenu tekniko-sabespresa era batzuetan eratutzea, gurekeneko karpio azterla momentzea.
- Elementu komunitarioen instalazioa eta finkekin zerikusipena eratutzea, erdigintzaren eta kulturan arteko erakos hobetzeko.
- Sistegi erakundeak eta erakundeen erakundeak eta pertsona hobeteko neurriak ezartea.
- Iratxotzunen hizkuntza bultzatzearen, euskal herriko hizkuntza, atzelarantz eta ekialdeko guneetako hizkuntzen, egingo araututako erantzuneko oinarrizko.
- Gureetako insparazioa hizkuntza neurtzeko eszerita, gurelerakoan sartu eta gurekeroa ozaroa eta neurri dagokle neiz.

Anitzasunari eta Irinkosunari dagokienetan, horako hau proposatzen da:

- Jarduera ekonomikoaren erabilera arautu eta jardueko batez ere jardueraren eta jarduerako emeruen kasuan,
- Garaiaren mapako bide zati inbilatu "urbetara atertua bera" kutsua saltea.
- Hiru eraspainaren erabilera optimizatu, erakin edo etxuen beraren erasoren publicoak eta pribatuak koncentratuta ahalbidetu.
- Saturazioa etenmendu.

JASOTAKO PROPOSAMEN ZEHATZAK

Horako hauetako proposatzen da:

- Iratxotzunen hizkuntza, gizarte, euskararen analitizazioa, aho batzuk biltzgaraien bainuetan hobetzeko, eta bestetik, jardineko berrien lehentasuna ahal menetsa.
- Hiru bilbidea jardutea al hiribildua osatzeko, ahoen emaitza, gure degradatuak eriditiko, berlako biltza sustatzeko eta ibiledi iritziotza.
- Herriko etxetako iragaztunen era biharmotzen badintzak hobetzeko.
- Baserriko etxetakoak antolatu.
- Etxe-estudioak bultzatzea, egilekuak.
- Alta merkato monringa marratu.
- Erabilera naturalesta sustatu (Narondo...).

EKARPENAK:

Genero ikuspegia Zumaiako HAPOn txertatzeko lanak
TAIERRA

IBILBIDEAK

JASOTAKO ARAUDIA

Anitzasunari dagokionez, horako hauetako proposatzen da:

- Oinarrizko eta pertsonen itzulpena edo diruztak arautu, lehengaina emaitza.
- Hiribilduaren jardueraren jatorri elementzek emeztekoenak eta desberdinekoak eta osasleak, adibidez;
- Anitzasunari alde geruza gehiago ematen eta gure gurasoak eta desberdinekoak betetzenarena ezartza.
- Oinarrizko etxetako iragaztunen beldintza kualifikatua eta kuantitatiboa eratzea.
- Ibilbideko kultura, hizkuntza eta teknologia berriko desberdintzeak.
- Aire zirkulazioa eta erorketa berriko desberdintzeak ezartza.
- Mugikortasun urriko periferiako erakundeak kokatzen eta horien karmena zenakozko tradizionak ezartzea, bestetik desegutu eta berria sortuz ere kontuan hartu.
- Tendakuntza eta erakunde berriko desberdintzeak erakunde berriko hizkuntza irizpideak eratzear.
- Biztanleak erakunde berriko desberdintzeak denera posibilitate berrirenak proiektuan sartzeko betetzearena ezartza.
- Oinarrizko eta pertsonen itzulpena edo diruztak arautu, lehengaina emaitza.

Iragaztunenari dagokionez, horako hauetako proposatzen da:

- Etxe-publikoen osagaiaren emaitza, iragaztunen hizkuntza jarduetako egiteko.
- Espazio publikoaren iragaztunera handitzea, hizkuntza berria konturua hartuta, hizkuntza haur kohesak, erosketa organikoak eta laugarren tsoa berriko ibilbideko barnean, incidean dauen lege beldinatzekoak herago.
- Lege beldinatzekoak herago.
- Oinarrizko ibilbideen gainean berriko desberdintzeak erakunde berriko desberdintzeak eratzear.
- Inguruaren bilbidea berriko ibilbideen iragaztunen berriko desberdintzeak eratzear.
- Tendakuntza urriko periferiako erakundeak eta nivela sozialaren erakunde berriko desberdintzeak eratzear.
- Biztanleak erakunde berriko desberdintzeak denera posibilitate berrirenak proiektuan sartzeko betetzearena ezartza.

JASOTAKO PROPOSAMEN ZEHATZAK

Horako hauetako proposatzen da:

- Etxetako ibilbideko espazioa erakunde berriko desberdintzeak eratzear.
- Berriko ibilbideko esku harremanetan: estazio-kaleko bozkerak (naturala) jaso horiek hobeteko eta ondorioz gune degradatuak solatzen diren lege beldinatzekoak herago.
- Oinarrizko ibilbideko esku harremanetan: estazio-kaleko bozkerak (naturala).
- Oinarrizko ibilbideko esku harremanetan: estazio-kaleko jardueretan (...
- Irtenbideko gizarteak kareei amankoma ematen (Cárbaro eta Alta Mira, Otxarkoaga...
- Berriko ibilbideko esku harremanetan: estazio-kaleko bozkerak (naturala).
- Jarduerako gizarteak lantzen industriaren berantolaketa, gune degradatuak desageratzeazko (Nordún eta Guascoriztan),
- Fomentuko ibilbide segurunean antolatu (Otxarkoaga)
- Ultzaro zentroari erakunde berriko (Narondo, Felitz...).
- Gune osoetako hizkuntza udalera eta ahoera kota.

EKARPENAK:

Genero ikuspegia Zumaiko HAPOn txertatzeko lanak TAIERRA

ARAUDIRAKO PROPOSAMENAK

Mugikortasunari doppokorrez, honako hauek proposatzen dira:

- Ornekoen zati eta hirialdeko biak osatzen dituzten erdiguneak bixitakoak zehaztear (erdigunea erlikatzaizpitetikoa, oihantzaik, elduz).
- Irinkorak eta ibai etorriko lau urteko leku bilgak batzuk aparkamendu guneetako estandarrak batzuk erantzera.
- Koadroetako zuloa ideatutako denean kitzeldeak zehaztear.
- Industria-luzoko parkeko urbanizazioari dagokienez, loigaldean maniobrabilitasuna bermoztea lortzearen berrian, konpo bidez eragin gaita.
- Oinarrizko eta ibilbideko ibilbideen erasotzea berramatuzko disloku-irtipidalek zehartea.

JASOTAKO PROPOSAMEN ZEHATZAK

Honako hauek proposatzen dira:

- Aparkamendu berrikusgarriak berriak; estazio kalean iren gelotik geri laurden modulua aldea sustatuak.
- Aparkamendu berriak hirian konzentratzen, bigarren mugikortasunamurrua eta ornekoen estabiliitatea mugikortasuna garraiatzen.
- Geografikoki bereizteko guneetako, hirian berriak, estazio sareko zali berria iren gelotik kontra lotzeko, intermodularra sustatzeari. Autotolako hiribideen hiribideko hiribideko era berriko puntuera egin dezaten jarduteko, molekulatzailearen postjoko (Gesicor, Xey eta Joxuri Mendi Kofradia).
- Industria-luzoko parkeko ibilbideak zehaztear.
- Estazio sareko zuloak elkarrengatik ibilbideak zehaztear.
- Oinarrizko ibilbideen ibilbideen ibilbideak zehaztear.
- Trafikoak herrikoak & sateliteko, erantzuteko eta ibilbideko lehenlaugarra ematea.
- Herriko gunea deustuen ibilbideen inarraskak osatu (Taldeko mendiko ibilbideak).
- Oinarrizko bide sareak: errotak eta espaldak egin (Etxaleku kalerak).

EKARPENAK:

Genero ikuspegia Zumaiko HAPOn txertatzeko lanak TAIERRA

JASOTAKO ARAUDIA

Espazio libreei dagozkienetan, honako hauek erosoztzen dira:

- Espazio libreek erabilizko baldintzak zehaztea.
- Fipano libecon mugikortatutako buruko disloku-irtipidalek zehartea.
- Grotkin eta erakunde batzuegari zehaztea (erakak, oger, ikastola eta teknikak).
- Frakzio-estadistika eta erakundeen disloku-irtipidaleko erabilera, zentroak, komunitateak, herriko instituzioek eta datozten era horriko erantzunak ondo legeztatu ahal izatea.
- Hiribiltzak gainerako estabiliitatea eta oddiztutako frakzioa, paperontziak, bildakien aparkalekuak, banaketa, hiruak, komunitateak, hiribiltzak eta beste elementu batzuetak dagozkienetan.
- Espazio libreesetan andarelio integratzaileak belditzatzeko erantzunak, azpiegitura beroea eta urdina hobetzeko.

JASOTAKO PROPOSAMEN ZEHATZAK

Honako hauek proposatzen dira:

- Andal oin jardueretan espazio libre berriak antolatzeko, egun daudenak osatu eta zabaldu eta euren artean sareatu. (Narroko, Magdalenen parkea, Komunitatearen inguru eta Arribietan...).

EKARPENAK:

Genero ikuspegia Zumaiako HAPOn txertatzeko lanak TAILERRA

PROPYEAS PARA LA NORMATIVA

Ekipamenduak dagoeneko, honako hauek proposatzen ditu:

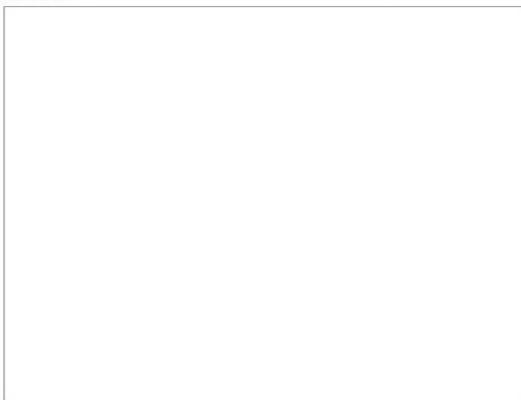
- Iruñeraren norma-karta erabilikoena eta uztarria.
- Dibonaren ikono sortidetik seguruak diren pertzepioa habezerko baldintzak eartzera.
- Dibonu txipideek esantecako ekoizteko eszerendinen benar esparruko erantzuneko.
- Golkoko higune-eta osasun-zuzdutura eratzera eta bermeztza.
- Txalkin-berrikusenak kutsadurak egitea aurrekoeta, kantitate zuenearan sar dailekeen.
- Birraren barne genero-berrikusenaren itzapegi zabalagoa kontua izartzen duten komunitateen txipideek eartzera, eta gainera, beste faktore batzuk berrikutsitzen, hala nola maitatuak, edo, eranfrakustasuna eta ateraz.
- Muga horiazin irauten duen periferiari gonderitako osoakeluetan ikuspegi osasunak, elkarren errendatzik geru korakoak.

JASOTAKO PROPOSAMEN ZEHATZAK

Honako hauek proposatzen ditu:

- Ikerpamendu horriko, berrogei leinu komentua, eta egungo ikerpamenduak sartu eta ezkainha handitu.
- Ikeria garailegoa bilakatzeko eskuadroa inguruaren naturalean hizkita (egileku multzoak).
- Ikerian osun berdinak hozte zeko osakatutako erakundeak ondore batez baten arautzea ondo landu (trikibea).

EKARPENAK:

F.2 EKARPENAK

F.2.1 HERRI-EREDUA

ETXEBIZITZA ETA KOHESIO SOZIALA

Tren-geltokiaren inguruko proposamenak/jarduketak beharrezkoak ikusi zituzten, horiei esker egun dauden irisgarritasun eta lotura arazoak hobetu baitaitezke. Gainera, Zumaian dagoen etxebizitza arazoari irtenbidea emateko aukera apropoa zela adierazi zuten. Horrekin batera, etxebizitza sozialaren beharra azpimarratu zuten.

F.2.2 UDALERRIKO IBILBIDEAK

SEGURTASUNA

Segurtasunari dagokionez, segurtasun falta sortzen duten herriko hainbat gune aipatu ziren, bestak beste, ibai-ertzetik doan paseoan, Basusta industrialdearen zatian batez ere, landarediak argiztapena murrizten du, edota San Jose inguruan espaloia estuak dira.

Horrez gain, autobusen kasu zehatza aipatu zen. Autobus horiek, herrigunearen barruraino iristen dira (bertan giroa emateko soilik) bizikidetza arazoak sortuz.

MUGIKORTASUNA

Mugikortasunari dagokionez, oinezkoen eta bizikleten mugikortasunari lehentasuna eman behar zaiela adierazi zuten, herritik lasai ibili ahal izateko, batez ere Alde zaharrean.

Horrez gain, adierazi zuten Zumaiko herrigunea eta Oikia bidegorriz lotzea ezinbestekoa dela.

IRISGARRITASUNA

Irisgarritasunari dagokionez, igogailuen gaia izan zen nagusi. Adierazi zen herriko igogailu gehienek ez dutela zerbitzurik gauheetan, eta beraz, asko zaitzen dela irisgarriak ez diren auzoetara joatea.

Bestalde, espacio publikoaren pribatutasunaren inguruan ere hitz egin zen. Adierazi zenez, tabernetako terrazek, kasu askotan bide-publikoa hartzen dute, espaloiaaren zabalera erabilgarria murriztuz.

F.2.3 ZUZKIDURAK

ESPAZIO LIBREAK

Espazio libreei dagokionez, adierazi zen espacio libreak landareti eta berdegune gehiago behar dituztela, itzalguneak sortzeko eta bero-boladen eragina murrizteko.

EKIPAMENDU ETA ZERBITZUAK

Ekipamendu eta zerbitzuei dagokionez, komun publikoen beharra dagoela adierazi zuten. Gainera, komun hauek oinezkoen eta bizikleten sarearekin bat egitea beharrezko zela adierazi zuten.

Bestalde, espacio libreetan adinekoentzako kirol-

F.2 APORACIONES

F.2.1 MODELO URBANO

VIVIENDA Y COHESIÓN SOCIAL

Se consideraron necesarias las propuestas/acciones alrededor de la estación de tren, ya que podrían mejorar los actuales problemas de accesibilidad y conexión. Además, se destacó que era una oportunidad adecuada para dar solución al problema de la vivienda en Zumaia. Junto a ello, se subrayó la necesidad de vivienda social.

F.2.2 RECORRIDOS DEL MUNICIPIO

SEGURIDAD

En cuanto a la seguridad, se mencionaron varios puntos del municipio que generan falta de seguridad, como el paseo junto al río, especialmente en la zona del polígono industrial de Basusta, donde la vegetación reduce la iluminación, o las aceras estrechas en la zona de San José.

Además, se destacó el caso específico de los autobuses, que llegan hasta el centro del pueblo (sólo para generar vida), generando problemas de convivencia.

MOVILIDAD

En términos de movilidad, se expresó que se debería priorizar la movilidad peatonal y ciclable para poder caminar con tranquilidad por el municipio, especialmente en la zona de la Parte Vieja.

También se indicó que es esencial conectar el centro de Zumaia con Oikia a través de una red de vías ciclistas.

ACCESIBILIDAD

En cuanto a accesibilidad, el tema de los ascensores fue destacado como principal. Se señaló que la mayoría de los ascensores del municipio no están en funcionamiento durante la noche, lo que dificulta mucho el acceso a barrios no accesibles.

Por otro lado, se habló de la privatización del espacio público. Se mencionó que, en muchos casos, las terrazas de los bares ocupan la vía pública, reduciendo el ancho utilizable de las aceras.

F.2.3 DOTACIONES

ESPACIOS LIBRES

En relación a los espacios libres, se comentó que estos necesitan más vegetación y zonas verdes para crear áreas de sombra y reducir el impacto de las olas de calor.

EQUIPAMIENTOS Y SERVICIOS

En cuanto a los equipamientos y servicios, se indicó la necesidad de baños públicos. Además, se destacó la importancia de integrar estos baños en la red de movilidad peatonal y ciclista.

Por otro lado, se pidió la instalación de máquinas de

makinak ezartzea eskatu zuten.

ejercicio para personas mayores en los espacios libres.

G. IV. ERANSKINA. ETORKIZUNEAN ERAIKINAK ETA ESPAZIO PUBLIKOAK INKLUSIBOAK IZATEKO BALDINTZEN INGURUKO TALLERRA

G. ANEXO IV. TALLER SOBRE LAS CONDICIONES PARA QUE LOS FUTUROS EDIFICIOS Y ESPACIOS PÚBLICOS SEA INCLUSIVOS

G.1 DEIALDIA

2024ko urriaren 30an, arratsaldeko 18:00etan, elkarlanerako saio bat egin zen bertaratutakoekin. Saio horrek ordu eta erdiko iraupena izan zuen, eta hirigintza inklusiboa eta genero-ikuspegia Zumaiako HAPOn txertatzeari buruzkoa izan zen. Hainbat gai jorratu ziren etorkizuneko espazio publikoen eta eraikinak inklusiboa izateko plangintzak ezartzen dituen baldintzen inguruan: etxebizitza eta gizarte-kohesioa, anitzasuna eta trinkotasuna, segurtasuna, irisgarritasuna, mugikortasuna, espazio libreak eta ekipamenduak.

Guztira, 8 pertsona bertaratu ziren, horietatik 9 emakumezkoak ziren eta gizonezko bat.

G.1 CONVOCATORIA

El 30 de octubre de 2024, a las 18:00 h, se llevó a cabo una sesión colaborativa con las personas asistentes. La sesión tuvo una duración de una hora y media y trató sobre la incorporación del urbanismo inclusivo y la perspectiva de género en el Plan General de Ordenación Urbana de Zumai. Se abordaron diversos temas sobre las condiciones para la planificación de espacios públicos y edificios inclusivos en el futuro: vivienda y cohesión social, diversidad y densidad, seguridad, accesibilidad, movilidad, espacios abiertos y equipamientos.

En total, asistieron 8 personas, de las cuales 9 eran mujeres y un hombre.

'Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna' hitzaldia eskainiko dute bihar arratsaldean Emakumeon* Etxean

2024/10/29

Hitzaldia 18:30ean izango da. Etorkizuneko eraikinak eta espazio publikoak inklusiboak izateko baldintzetan jarriko dute arreta, eta, Hiri Antolamendurako Plan Orokorraren (HAPO) erredakzio prozesuan hirigintza inklusiboaren eta feministaren ekarpena zer nolakoa den eta izango den azalduko dute, besteak beste.

Zumaiako Udalak *Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna. Etorkizuneko eraikinak eta espazio publikoak inklusiboak izateko baldintzak* hitzaldia antolatu du bihar arratsalderako (urriak 30). 18:30ean izango da, Emakumeon* Etxean.

Landuko dituzten gaietako komunitatearentzat funtsezkoak diren gaiak barnebiltzen ditu, hala nola: espazio publikoen diseinu inklusiboa, ibilgailuen aurrean segurtasuna hobetzeko neurriak, edota eraikinak gaur egungo beharretara egokitzeko baldintzak. Hitzaldia euskaraz egingo da, baina gaztelaniarako itzulpena eskainiko da.

Paula Amuchastegui arkitektoak emango du hitzaldia. Erdu estudioko teknikaria da bera; eta haiek dira Zumaiako Hiri Antolamenduko Plan Orokorra (HAPO) idatzeko prozesua gidatzen ari direnak, eta, oinarri asko dagoeneko finkatuta badaude ere, ezinbestekoa da honakoaren erredakzioan herritarren partehartzea bermatzea.

Deialdia Zumaiako Udalaren webgunean iragarri zen.

La convocatoria se anunció en la página web del Ayuntamiento de Zumaia.

ALBISTE ERLAZIONATUA

HIRIGINTZA

- Zumaiena ikastetxearen ondoko pasabidea seguruagoa bihurtzeko eskuhartzea egin du Udalak 2024/11/27
- 19,7 milioiko aurrekontu proposamena 2025erako, 'gizarte zerbitzuak, berdintasuna, irisgarritasuna eta inbertsio estrategiko oinarri' 2024/11/20
- Ardantzabideko igogailua ez da erabilgarri egongo ostegunean eta ostiralean 2024/11/19
- Itzurunbidea eta Larretxo auzunea lotuko dituen igogailua egiteko litzitzio prozesua martxan 2024/11/13

Lun	Mar	Mié	Jue	Vie	Sáb	Dom
	30	1	2	3	4	5
	17:00 - Txalaparta	18:30 - Korrika entrenamendua	18:30 - IPUIN IKUSKIZUNA I Ispiluak	20:00 - BAKARRIZKETA I Manólogo		6
7	8	9	10	11	12	13
	17:00 - Txalaparta	18:30 - HITZALDIA I Emakume baserritarren feminismoa: lurralde eta herriari lotuta			07:45 - MENDI IRTEERA I Mugarra	
	17:30 - Xakea	18:30 - Korrika entrenamendua				
14	15	16	17	18	19	20
	17:00 - Txalaparta	18:30 - Korrika entrenamendua	18:30 - BAKARRIZKETA I ZtandaP			
	18:30 - LIBURU AURKEZPENA I 'Ninguna mujer nace para ser puta'					
21	22	23	24	25	26	27
	17:00 - Txalaparta	18:30 - Korrika entrenamendua	17:00 - Ez ahazteko gogoratuz			
28	29	30	31	1	2	3
	17:00 - Txalaparta	18:00 - TAILERRA I Hirigintza inklusiboa, denontzako herria eraikitzeko tresna	18:30 - DOKUMENTALA I Luces en sombra			
		18:30 - Korrika entrenamendua				

Deialdia Zumaiako Emakumeon* Etxeko webgunean iragarri zen.

La convocatoria fue anunciada en la página web de la Casa de las Mujeres –Emakumeon* Etxea- de Zumaia.

**TAILERRA
TALLER**

**URRIAK 30 de octubre
Emakumeon* Etxean
18:00**

**Hirigintza inklusiboa,
denontzako herria
eraikitzeko tresna**

**ETORKIZUNEAN ERAIKINAK ETA ESPAZIO
PUBLIKOAK INKLUSIBOAK IZATEKO BALDINTZAK**
CONDICIONES PARA QUE LOS FUTUROS EDIFICIOS Y
ESPACIOS PÚBLICOS SEA INCLUSIVOS

Hitzaldia euskaraz egingo da
Se ofrecerá traducción al castellano por distintos medios

**Espazio publikoen
diseinu inklusiboa**

**Ibilgailuen aurrean
segurtasuna
hobetzeko neurriak**

**Eraikinak gaur
egungo beharretara
egokitzeko baldintzak**

ZUMAIA BIZITZEKO DA **Zumaiako Udala** **EUSKO JAURLARITZA GOBIERNO VASCO** **EDB**

Zumaiako Emakumeon* Etxea

Kartela.
Cartel.

G.2 EKARPENAK

G.2.1 UDALERRIKO IBILBIDEAK

SEGURTASUNA

ERREPIDE ETA BIDESEGURUTZEAK:

- Urolako estazioko landarerak arrisku-puntuak sortzen zituen, ikuspena oztopatuz.
- Errepidearekiko babes gehiago behar dela aipatzen da.
- Piraguen gunea arriskutsutzat hartzen dute.

MUGIKORTASUNA

- Bizikletak eta bidegorriak:
  - Bizikletak gordetzeko marquesinak jarri beharko lirateke.
  - Bidegorriak askotan aldreibesak direla eta ez dutela lehentasunik aipatzen dute.
  - Galdonako bidesegurutzean lehentasuna oinezkoek izan behar dutela azpimarratzen da.
  - Alde zaharrean autoak kanporatzea proposatzen da, oinezkoentzat espazio gehiago sortuz.
- Aparkalekuak eta zebrabideak:
  - Aparkalekuetan eta zamalanetarako guneetan arazoak daude.

G.2.2 ZUZKIDURAK

ESPAZIO LIBREAK

Espazio libreen inguruan hitz egiterakoan, aterpeen gaia aipatu zen. Zehazki hauak estali edo ez eta zein baldintzatan eztabaидatu zen. Orokorrean, honako hau aipatu zen:

- Plazak eta aterpeak:
  - Plaza estali gehiago behar direla uste dute. Honen inguruan, aipatzen da badagoela aukera planaren araubidean ezartzeko estali beharreko azalera minimo bat.
  - Gazteentzako guneak sortzeko beharra azpimarratzen da, hala nola estalitako guneak futbol zelaiaren ondoko espazioa aprobetxatzu.
  - Espazio publikoa era egokian ekipatzeko beharra aipatu zen, askotan ez dago leku aproposik umeenik joateko, adibidez.
  - Aterpeak planteatzerako orduan, ez dute argi ikusten itxi behar diren edo ez. Erabilera batzuentzako, hala nola, bizikletak eta karritoak gordetzeko espazioak sortzen badira, ez lukete gaizki ikusiko, baina beste erabilera batzuentzako, etxebizitzentzako gune komunak ezartzeko adibidez, ez dute hain argi.
  - Aterpeen kasua, hiru gune nagusitzan aztertu beharko litzateke: Aita Mari, Larretxo eta Larretxeo-itzurun. Dena den, kontuan hartu beharko litzateke, espazio horiek gaur egun erabilera publikoa dutela eta bertan egiten den edozein esku-hartze, helburu jakin batekin egin beharko litzatekeela.

EKIPAMENDU ETA ZERBITZUAK

- Komun publikoak:
  - Barrutik eta kanpotik sartzeko aukera izan behar

G.2 APORACIONES

G.2.1 RECORRIDOS DEL MUNICIPIO

SEGURIDAD

CARRETERAS Y CRUCES

- La vegetación en la zona de la estación de Urola crea puntos de riesgo al obstruir la visibilidad.
- Se menciona la necesidad de mayor protección en las carreteras.
- Se considera que la zona de los piragüistas es peligrosa.

MOVILIDAD

BICICLETAS Y CARRILES BICI

- Se debería instalar marquesinas para guardar bicicletas.
- Se comenta que los carriles bici a menudo son confusos y no tienen prioridad.
- Se enfatiza que en el cruce de Galdona, los peatones deben tener prioridad.
- Se propone la eliminación de coches en el casco antiguo para crear más espacio para los peatones.

APARCAMIENTOS Y PASOS DE ZEBRA

- Existen problemas en los aparcamientos y en las zonas de carga y descarga.

G.2.2 DOTACIONES

ESPACIOS LIBRES

Cuando se habla de los espacios abiertos, se menciona el tema de los refugios. Se debate si deben ser cubiertos o no y en qué condiciones. En general, se señala lo siguiente:

- Plazas y soportales:
  - Se cree que se necesitan más plazas cubiertas. En este sentido, se menciona que existe la posibilidad de establecer una superficie mínima que deba ser cubierta desde plan de ordenación.
  - Se destaca la necesidad de crear espacios para jóvenes, como zonas cubiertas aprovechando el espacio al lado del campo de fútbol.
  - Se menciona la necesidad de equipar adecuadamente el espacio público, ya que a menudo no hay lugares apropiados para ir con niños, por ejemplo.
  - Cuando se plantea la cuestión de los refugios, no está claro si deben cerrarse o no. Para algunos usos, como el almacenamiento de bicicletas y carritos, no se vería mal, pero para otros usos, como la creación de espacios comunes para viviendas, no se tiene una opinión tan clara.
  - El caso de los refugios debería analizarse en tres áreas principales: Aita Mari, Larretxo y Larretxeo-Izurun. Sin embargo, se debe tener en cuenta que estos espacios tienen uso público en la actualidad y que cualquier intervención en ellos debe realizarse con un propósito específico.

EQUIPAMIENTOS Y SERVICIOS

BAÑOS PÚBLICOS

- Deben permitir la entrada tanto desde dentro como

dute.

- Zenbait komunek konfiantza falta sortzen dute, eta horregatik ez dira erabiltzen.

- Gimnasio eta bankuak:

- Adinekoentzako kale-gimnasio gehiago jartzea proposatzen da.
- Bankuak modu egokian jartzea proposatzen da.

- Zaborrontziak:

- Adineko pertsonek zaborrontziak erabiltzeko arazoak izaten dituzte.

- Igogailuak eta portalak:

- Portaletan atzeramanguneak kontuan izan behar dira.
- Igogailuetan ezkutuko guneak saihestu behar dira.

desde fuera.

- Algunos servicios públicos generan desconfianza y, por ello, no se utilizan.

GIMNASIOS Y BANCOS

- Se propone la instalación de más gimnasios al aire libre para personas mayores.
- Se sugiere colocar bancos de manera adecuada.

PAPELERAS

- Las personas mayores tienen problemas para usar las papeleras.

ASCENSORES Y PORTALES

- Se deben tener en cuenta los espacios de espera en los portales.
- Se deben evitar los espacios ocultos en los ascensores.